

ПАГОНЯ

№ 28 (127)

28 ліпеня - 3 жніўня 1995 г.

Кошт 600 рублёў

**НЕЗАЛЕЖНАСЬЦЬ НЕ
БЫЛА ПРАДУГЛЕДЖА-
НА ПЛАНАМ МЕРАП-
РЬЕМСТВАЎ** - ст. 2.

**ТАКСІСТЫ-ПРЫВАТНІКІ
НАСТРОЕНЫ
РАШУЧА**

- ст. 3.

**ШТУЧНЫ
ЧАРНОБЫЛЬ
У ШЧУЧЫНЕ**

- ст. 4.

**ПРАГРАМА ТЭЛЕБА-
ЧАНЬНЯ НА ТЫДЗЕНЬ:
Менск - Варшава - Мас-
ква - Санкт-Пецярбург.**

НА ФЕСТИВАЛІ СЫПЯВАЛІ ТОЛЬКІ ПА-БЕЛАРУСКУ. НАВАТ НЕГРЫ

Трэці эстрадны фестываль "Песьня над Нёманам", прымеркаваны да Дня незалежнасці, стаўся добрай альтэрнатывай рознага кшталту "базараў". У адрозненне ад іншых, прызмерна заідэалагізаваных імпрэзаў, сёлетні гарадзенскі фестываль мае сваёй натуральнасцю. Бітва запоўненая зала драмтэатру - яскравае сведчанне паўнаважнасці свята беларускай песьні.

Прысутных вітаў старшыня Гарадзенскага гарвыканкаму Генрых Крупенка, пасля чаго распачалася конкурсная праграма. Чатырнаццаць прэтэндэнтаў (фіналу парэаднічаў адборачны тур) аспрэчвалі крышталны Гран-пры, выраблены на Бярозаўскім шклозаводзе тамтэйшымі майстрамі гутнай справы. Удзельнікі дэманстравалі відэачыны здольнасці, некаторым, праўда, яўна бракавала "школы". У гэтым сэнсе выгода вылучаліся выхаванцы вучэльні мастацтваў, што займаюцца ў музычнай студыі "Забава". Сапраўдным адкрыццём фестывалю стала 16-гадовая Наташа Бахматовіч. Дзяўчынка з пяшчотным прозвішчам зачаравала залу выключнай лірычнасцю і непасрэднай абаяльнасцю. Марына Пятрова прадставіла ўласныя творы на вершы Волгі Іпатавай. Гучалі самыя разнастайныя песьні - ад класікі і шлягераў 80-х да зусім новых адметных кампазіцыяў. Калі Сяргей Квашнін выконваў "Краю мой родны! Як выклалі Богам ..." ажно мурашкі ішлі па целе. Кампазітар Аляксандр Чопчыч стварыў на словы вялікага Максіма своса саблівы гімн часу. Рэфрэн "Браце! ці зможам грамадзкае гора? Браце! ці хваце нам сілы?!" здаецца, сягаў у самыя сэрцы.

У перапынку нейкі ветэран скардзіўся мне, што маўляў, ня той рэпертуар, згасла сапраўдная культура. Ды, відаць, гэтак меркаванне было адзіным. Людзям ужо абрыдлі песьні пра партызанаў ды савецка-калгасныя, прэўданаходныя сьпевы на трясінцы. З аднолькавай цеплынёй слухачы прымалі і трагічна-патрыятычныя і гарэзліва-забаўляльныя творы. На "ура" быў сустрэты каларытны Стэла Фідзі - ураджэнец Мадагаскару, які ажаніўся і атабарыўся ў Горадні. Ён таксама сьпяваў па-беларуску.

У другім аддзяленні канцэрту вядучыя рэпрэзентавалі гасцей і пераможцаў папярэдніх конкурсаў. Таямніча-ракавая "Ноч" Святланы Яфімчык, нумары студыі сучаснага танцу "Тад", блюзавыя імпрывізацыі Алены Гаранкінай цудоўна аздабілі праграму. А ў гэты час канкурсанты з хваляваннем і нецярпеннем чакалі вердыкту журы. У выніку лаўрэатам і ўладальнікам галоўнага прыза (музычнага цэнтру фірмы "Філіпс") стаў Дзьмітрый Якубовіч - выпускнік вышэйшча мастацтваў. Рэдкае супадзенне, але прыз глядацкіх сімпатыяў дастаўся яму ж. Яшчэ трыма дыпламамі і каштоўнымі падарункамі былі адзначаны Святлана Сколюш, Сяргей Квашнін (перамагчы яму перашкодзіла, мажліва, некаторая манернасць) і Наталія Бахматовіч. Не засталіся па-за ўвагай арганізатараў і астатнія ўдзельнікі.

Асноўнымі фундатарамі сталі прадстаўніцтвы "Дайновы" і "Кока-колы". Варта адзначыць таксама святлаво-афармленне дыска-клубу "Адам" і кветкі фірмы "Архидэя".

Беларуская эстрадная песьня выходзіць на якасна новы ўзровень. Гарадзенскі фестываль "Песьня над Нёманам" у гэтым сэнсе зьявіўся этапным. Пакуль нацыя сьпявае, яна жыве. Закончыць хочацца радкамі з Генадзя Бураўкіна:

"Божа адвядзі ад Беларусі
зброду, вераломства і вайну".

Уладзімер ХІЛЬМАНОВІЧ

ПАТРЫЯРХ ВЫКАНАЎ СВОЙ ДОЎТ

Сапраўды гістарычная падзея адбылася ў жыцці Гарадзеншчыны. Прынёманскі край упершыню наведаў Патрыярх Маскоўскі і ўсяе Русі Алексій II. 23 ліпеня ён пабываў у Іўі, дзе быў цёпла сустрэты некалькімі тысячамі вернікаў і асвятліў новы праваслаўны храм - Свята-Пакроўскую царкву.

У гэты ж дзень тысячы паломнікаў з Беларусі, Польшчы, Летувы, гарадзенцаў убачылі на свае вочы Яго Свяцейшаства ў горадзе над Нёманам. У манастыры Расства Прасьвятое Багародзіцы ўладка адслужыў набажэнства і перадаў храму вобраз Уладзімірскай іконы Божай маці.

Наступны дзень Патрыярх Маскоўскі і ўсяе Русі Алексій II пачаў з ускладання вянка на гарадзкіх вайсковых могілках, дзе адслужыў малебен у памяць аб загінуўшых у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Ля Свята-Пакроўскага сабора адбылася сустрэча Яго Свяцейшаства з вернікамі, а ў храме прайшла Боская літургія, каб Бог ахоўваў беларускі народ "ад ліха, журбы, выпрабаванняў". Патрыярх таксама благавіў будаўніцтва хрысціянскага храма ў гонар Святой Роўнаапостальнай вялікай княгіні Волгі, і ў яго сьцяну была закладзена капсула з Граматай уладцы Алексія II.

Затым Яго Свяцейшаства і Мітрапаліт Менскі і Слуцкі Патрыярх Экзарх усяе Беларусі Філарэт былі прыняты старшынёй аблвыканкаму сп. А.Дубко.

Вечарам гэтага ж дня ў абласным драмтэатры адбылася сустрэча Свяцейшага Патрыярха з прадстаўнікамі грамадзкасці. На жаль, ня ўсе жадаючы змагі трапіць туды. Асабліва былі пакрыўджаны вернікі, якія атрымалі запрашальныя білеты на сустрэчу з Патрыярхам ад свята-роў у сваіх прыходах і толькі, прышоўшы на яе, даведаліся, што тыя, якія ў іх ёсць, - несапраўдныя, а патрэбныя іншыя. Суцяшэннем для іх стала магчымасць паслухаць трансляцыю з залы тэатра.

Заканчэнне на 3-й старонцы.

ЧАРГОВАЯ «ФІРМЕННАЯ»

Адкрыццё фірменных крамаў стала звычайнай зьявай, і гэтым нікога ня здзівіш. Але ж, калі іншыя прадпрыемствы ствараюць іх, каб рэалізоўваць толькі сваю прадукцыю, то Гарадзенскі завод жалезабетонных канструкцый, адкрыўшы ў абласным цэнтры сваю краму, мае і іншыя мэты.

На сённяшні дзень на складах прадпрыемства назбіралася прадукцыі больш, чым на паўтара мільярда рублёў. Таму, каб прыцягнуць патэнцыйных пакупнікоў, у краме вырашылі прадаваць і тавары, атрыманыя па бартэру: аўтамагнітолы, халадзільнікі, веласіпеды, цацкі і іншае.

Адкрыццё фірменнай крамы мае на мэце паклапаціцца і аб работніках завода. Ім зараз, у прыватнасці, дадзена магчымасць набыць у крэдыт тэлевізары.

А.ДУК

У ШЫХТ, ДРУЖЫНЫ!

У бліжэйшым часе ў Лунінцы адновяць сваю працу добраахвотныя народныя дружны.

Відаць, крымінальная абстаноўка да таго дапякла жыхароў горада, што на просьбу мясцовых уладаў адразу адгукнуліся калектывы некалькіх прадпрыемстваў і вайскавай часткі. Апошнія абнавілі: магчыма, вайскоўцы ў "дазор" прыхопяць і зброю

Любамір МАКДУСЬ

І Ў ВЫХАДНЫ МОЖНА РАБІЦЬ ГРОШЫ

Нягледзячы на тое, што 28 ліпеня афіцыйна было аб'яўлена выходным, у гэты дзень у Горадні прайшоў адзінаццаты адкрыты аўкцыён па продажы аб'ектаў камунальнай уласнасці. Выстаўлялася на ім дзевяць лотаў.

Ужо стала традыцыяй, што ня ўсе прапануемыя на аўкцыёне ў Горадні аб'екты адразу знаходзяць пакупніка. Вось і на чарговым было прададзена чатыры. Але ж, як кажуць, справа ня ў колькасці, а ў якасці: прадажная цана склала 1 мільярд 800 мільёнаў рублёў, перавысіўшы пачатковую ў 2,1 разы. І калі двухпавярховы будынак на вуліцы Дзяржынскага, у якім на працягу двух гадоў павінна быць створана гандлёвая кропка, выстаўляўся за 644 мільёны рублёў, то атрымаў новага ўласніка за 740 мільёнаў. Яшчэ большай была прадажная цана ў параўнанні са стартвай па іншых аб'ектах. Так права 10-гадовай арэнды магазіна гархарчгандлю на вуліцы Суворова было атрымана за 390 мільёнаў (пачатковая цана - 192 мільёны рублёў), а права арэнды памяшкання на вуліцы Сацыялістычнай з умовай выкарыстання пад аб'ект бытавога абслугоўвання - за 450 мільёнаў рублёў (пачатковая цана - 27 мільёнаў). А цана арэнды на дзесяцігоддзе крамы садавіны і гародніны на вуліцы ўрублёўскага ўвогуле ўзрасла ў 146,7 разы ў параўнанні са стартвай і склала 220 мільёнаў рублёў.

На жаль, і з трэцяга разу ніхто не захацеў атрымаць ва ўласнасць будынак на вуліцы Васілька (Чапасава). Аўкцыённіст В.Шалкевіч неаднаразова нагадваў аб магчымасці набыць яго па цане, на 10 працэнтаў меншай за пачатковую. А зьявіўся хаця б адзін жадаючы набыць яго за 237,5 мільёнаў рублёў, і будынак ужо змяніў бы форму ўласнасці.

А.ДУК

«БАЦЬКАЎШЧЫНА» Ў ДАНИ

Па запрашэнні святара пратэстанцкай царквы г. Колдзінг (Данія) - спадара Эрыха Ланкера, гарадзенскі хор духоўнай беларускай музыкі "Бацькаўшчына" наведзе гэтую дзяржаву ў жніўні.

Гарадзенскія сьпелавы прабудуць на гастролях тыдзень. За гэты час яны дадуць шэраг канцэртаў у розных гарадах Каралеўства Данія і закончацца гастролі вялікім галаканцэртам хору "Бацькаўшчына" падчас прэзентацыі новага малельнага дому пратэстанцкай грамады ў Колдзінгу.

Г.А.

ВІНШУЕМ!

23 ліпеня ў магілёўскім касцёле святаго Станіслава адбылося вячэрняе лідэра Беларускага Народнага Фронту Зянона Пазняка з сп. Галінай Вапчанка.

"Пагоня" шчыра віншуе новую сям'ю!

28 ліпеня - 3 жніўня 1995 г.

2

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

ДЗЕНЬ ЗАЛЕЖНАСЬЦІ

Беларускія ўлады працягваюць шакіраваць сваіх грамадзянаў і сусветную супольнасць сваімі "патрыятычнымі" паводзінамі ў дні вялікіх нацыянальных святаў. Так, толькі ў Горадні мясцовае кіраўніцтва дало дазвол грамадзкасці адсвяткаваць 585-я ўгодкі з дня перамогі пад Грунвальдам. У астатніх гарадах "вертыкаль" не пажадала мець справы з "нацыяналістамі", нягледзячы на тое, што беларусы імкнуліся адзначыць сумесную з іншымі славянамі і летувісамі перамогу над агульным ворагам. Безумоўна, пад забаронай будзе і святкаванне перамогі пад Воршай. Але калі пасіўныя, а часцей за ўсё, і агрэсіўныя паводзіны ўладаў у дачыненні да названых вышэй святаў, яшчэ паддаюцца тлумачэнню, то сёлетняе стаўленне мясцовых выканкамаў да святавання Дня незалежнасці інакш, чым вяршыня абсурду назваць нельга. Асабліва вызначыліся ў гэтым сэнсе сталічныя чыноўнікі, забараніўшыя правядзенне святачнага шэсця ў дзень дзяржаўнага свята.

Як паведаміла "Экспрэс-Хроніка", "27 ліпеня на пляцы Незалежнасці ў Менску сабраліся каля 800 чалавек. Супрацоўнікі міліцыі ачапілі плошчу і перакрыві выхад з бліжэйшай станцыі метро. Яны затрамылі

«УРАЧЫСТЫ» СХОД, ЯКОГА МАГЛО Б НЯ БЫЦЬ

Напярэдадні Дня незалежнасці ў Доме афіцэраў Горадні прайшоў "урачысты сход грамадзкасці горада". Ён быў вельмі падобны на ўсе ранейшыя "урачыстыя" і праводзіўся, відаць, толькі дзеля "галачкі". Ізноў быў прэзідыум у складзе грамадзянскіх і вайсковых начальнікаў, "ганаровых", зала, амаль што на чвэрць запоўненая салдацкай.

Напэўна, адзінае, чым гэты сход адрозніваўся ад астатніх - працягласць - скончыўся ён літаральна за паўгадзіны і тым, што прагучала фактычна адно выступленне. Належала яно намесніку старшын Гарадзенскага аблвыканкаму М.Калацэю. Спачатку ён зрабіў экскурс у гісторыю, сказаўшы пра тое, якія самастойныя утварэнні існавалі на тэрыторыі Беларусі; назваў выбранных славетных людзей, што жылі на ёй; згадаў Вялікае Княства Літоўскае, якое ўзнікла "пад пагрозай мангола-татарскага нашэсця"; Грунвальдскую бітву, у якой "беларускія палкі змагаліся разам з рускімі і польскімі", як беларусы пасля Люблінскай вуні на працягу дзвюх стагоддзяў пакутавалі ад прыгнёту польскіх феодалаў; сумесную барацьбу з іншымі народамі супраць царызму і стварэнне БССР, падзеі Вялікай Айчыннай вайны. Потым перайшоў на сучаснасць.

М.Калацэў нагадаў, што зараз "асабліва неасходна адзінаства грамадства, дзяржавы, грамадзянскага згода", але "узынікіны на хвалі суверэнітэту і незалежнасці розныя партыі і рухі, часцей неразборлівыя ў выбарах форм і сродках у дасягненні сваіх праграмных мэтай, не прапаноўваюць канкрэтных шляхоў выйсця з эканамічнага крызісу". Папскадаваў ён і пра тое, што "нам не ўдалося да канца пераадолець стэрэатыпы старога мыслення, усвядоміць, што мы хача і ўсё розныя, але ў нас ёсць адна зямля, адна дзяржава, імя якой Беларусь", што "у нашай дзяржаве, на жаль, не зацвердзілася вераванства закона, адсюль той прававы і крымінальны "беспредел", зложыўнае службовым становішчам". Асабліва ён падкрэсліў, маўляў, "прайшоў час зразумець, што незалежнасць у сэнсе палітычнага волевыяўлення, незалежнасць, як магчымасць і права на лепшае жыццё не прыходзіць з неабавязчым".

Як высветлілася, "прэзідэнт, урад, мясцовыя органы ўлады прымаюць усе меры дзеля таго, каб выйсці з эканамічнага крызісу, захаваць стабільнасць у грамадстве, забяспечыць сацыяльны мір і грамадзянскую згоду, не адмагняючыся ў той жа час ад нашых ідэалаў нацыянальнага адраджэння, і асабліва шмат пазіўнага ў гэтым зроблена за мінулы год, калі Беларусь адстойвала свае права быць незалежнай краінай у нялёгкай барацьбе за стабілізацыю эканоміі і адбылося зніжэнне інфляцыі, дэфіцыта бюджэту, стабілізацыя цэн". Акрамя таго, складанейшым праблём застаецца пінат, нават вельмі пінат, але галоўнае, што і прэзідэнт і ўрад дзень пры дні стараюцца іх вырашыць.

Не забыў М.Калацэў і пра "вынікі першага паўгоддзя", якія "сведчаць" што ў вобласці эканомікі назіраюцца тэндэнцыі росту аб'ёмаў вытворчасці ў розных сферах, большасць прадпрыемстваў выпускае канкурэнтназдольную прадукцыю, павялічвае вытворчасць тавараў народнага спажывання" (хаця жыццё сведчыць пра адваротнае - С.Р.), а "працаўнікі сельскай гаспадаркі прыступілі да уборкі зерняных. У засекі Радзімы паступілі першыя тony хлеба новага ўраджаю", але, канешне ж, казаць аб якасным пераёме ў эканоміцы пакуль рана".

М.Калацэў нагадаў і "аб неабходнасці ўзмацнення ўвагі да маладой змены", папскадаваў пра страту вялізнага попыту маральнага і патрыятычнага выхавання, усклаў "пэўныя надзеі" і на паркву, на ўсё дзейныя рэлігійныя канфесіі, бо "яны шмат робяць па захаванню у грамадстве маральнасці і духоўнасці".

Завяршыў свой выступ М.Калацэў словамі: "Наша мэта зрабіць Беларусь квітнеючай, каб яе ўсё ведалі, каб кожны грамадзянін адчуваў сябе свабодным і годным высокага звання чалавека. Давайце будзем больш рапуча і ўпэўнена ісці да гэтай мэты. Перакананы, што аб'яднаўшы намаганні, мы дасягнем мэты. Са святам Вас, шануючыя сябры, з Днём незалежнасці!". Далучаюся.

С.РЭЎКА

трох удзельнікаў мерапрыемстваў, прыняўшы іх за арганізатараў несанкцыянаванай акцыі. Міліцыя таксама затрымала некалькі чалавек у іншых частках горада. Сярод затрыманых на плошчы апынуўся дэпутат менскага гарадскога савету Уладзімер Несцёр, які паведаміў карэспандэнту "Экспрэс-Хронікі", што супрацоўнікі міліцыі яго збылі...".

Аказваецца, што такая акцыя была не прадугледжана планам святачных мерапрыемстваў. Калі гэтак пойдзе і далей, то і навагоднія гуляньні будуць жорстка рэгламентавацца рознымі пастановамі, каб народ, не дай Бог, не святкаваў, як яму прыйдзе ў галаву, тыя дні, якія ён прывык лічыць святачнымі.

Чаго баіцца сталічныя бюракраты? Блізкасць ды пільнага вока прэзідэнта, якому нават бел-чырвона-белыя балёны ў руках дзіцяці могуць падацца праявай нацыяналізму, а прамова па-беларуску анты-рускімі настроямі? Між тым, святкаванне Дня незалежнасці магло б саслужыць добрую службу Аляксандру Лукашэнку, які часта на словах дбае пра ўсталяванне грамадзянскага міру ў рэспубліцы. Тут варта прыгадаць тыя часы, калі яшчэ вяліся дыскусіі, у якіх дзень адзначаў Дзень незалежнасці - 25 сакавіка (у гэты дзень у 1918 годзе была абвешчана БНР) ці 27 ліпеня, калі на свет з'явілася ў 1990 годзе "Дэкларацыя аб дзяржаўным суверэнітэце Беларускай Саюзнай Сацыялістычнай Рэспублікі". Вярхоўны Савет тады ў якасці дзяржаўнага свята зацвердзіў дзень 27 ліпеня, але да арганізацыі святачных мерапрыемстваў у першыя тры гадыны спрычыняліся толькі ўлады, ладзячы фальклёрныя канцэрты і г.д., бо свядомыя беларусы, выдатна

ўсведамляючы фармальны характар Дэкларацыі 27 ліпеня, па-ранейшаму ўшаноўвалі незалежнасць краіны 25 сакавіка. Сітуацыя пачала змяняцца ў апошнія два гады, калі ўсё больш і больш беларусаў пачалі разумець каштоўнасць суверэнітэту, яго значнасць для нашага народа. Многія з гэтых людзей, "дзякуючы" намаганьням ідэолагаў і гісторыкаў савецкага перыяду, яшчэ не ўсвядомілі сябе прадаўжальнікамі справы адраджэнцаў часоў БНР і таму схільныя лічыць пачаткам стварэння незалежнай Беларускай дзяржавы падзеі лета 1990 года. Змянілася стаўленне да дня 27 ліпеня і ў значнай колькасці тых беларусаў, якія скептычна ставіліся да адзначэння Дня незалежнасці менавіта ў гэты дзень. Не, гэтыя людзі па-ранейшаму святкуюць 25 сакавіка і вераць, што менавіта гэты дзень з цягам часу стане чырвоным у календары. Але, разам з тым, яны разумеюць, што суверэнітэт Беларусі за гэтыя 5 гадоў перастаў націць фармальны характар, што мы жывем зараз не ў БССР, а ў самастойнай Рэспубліцы Беларусь. Таму 27 ліпеня магло б стаць у нейкім сэнсе Днём нацыянальнага адзінства, пра якое часам так клапоціцца прэзідэнт. Ды толькі ёсць тут адзін нюанс, які, напэўна, і палюхае ўсе "вертыкалі" і "спіралі" разам узятая. Як ні круці, нацыянальнае адзінства можа існаваць толькі пад нацыянальнымі сімваламі: бел-чырвона-белым сыягам і "Пагоняй". Святкаваць Дзень незалежнасці пад прэзідэнцкім чырвона-зялёным сыягам па сваёй волі не выйшаў ніхто. Тыя, хто падтрымаў прапанову Лукашэнка аб змене дзяржаўнай сімволікі ненавідзяць самую ідэю Беларускай дзяржавы. Гэтыя людзі зацвердзілі б на рэфэрэндуме любы сыяг, абы на зло "нацыяналістам". Менавіта таму, напэўна, улады гэтак адмоўна прарэагавалі на пачыненні сумленныя грамадзянаў адзначаць найвялікшае дзяржаўнае свята, якое, вельмі верагодна, ужо ў наступным годзе будзе аб'яўлена прэзідэнтам "Днём траўра па разваленаму вялікаму Саюзу братніх народаў" ці забаронена ўвогуле. Ды толькі ня ўсё залежыць ад волі правадыроў, бо ў кожнага нармальнага чалавека адчуванне свята існуе перш за ўсё ў душы.

А для вар'ята, як вядома, няма свята.

Вінцук МАЛЬСЬКІ

ДУРНЮ ЗРАЗУМЕЛА, ШТО НАС ПРАДАЮЦЬ РАСЕІ

Складаная была беларуская гісторыя. Залітая крывёй, потам і слязьмі нашых продкаў. Колькі спроб дэнацыяналізацыі перажыў беларускі народ. Выстаялі, захаваліся, дзякуючы чыстае і прастае сваёй, гасыцінасьці.

Расейска-савецкі перыяд нашай гісторыі прайшоў з поўным выключэннем беларускай мовы з дзяржаўнага карыстання. Гарды сталі рускамоўнымі, а ў вёсках практычна знікла з ужывання беларуская мова, замененая руска-беларускай трасянкай.

Беларус мала таго, што сам перастаў размаўляць на роднай мове, але і адмаўляецца дзяцей навучаць ёй. Абыхавасць - вось тая асаблівасць беларускай нацыі сёння. Толькі ў нашай краіне можа ўзнікнуць ідэя надання статусу дзяржаўнай мовы мове другога народа.

У гісторыі ёсць прыклады зліцця нацыі ці растварэнне адной у масе другой. Няўжо і беларус стане фальклорным вобразам, а Беларусь - геаграфічнай кропкай? Няўжо нацыянальнае адраджэнне будзе растаптана, не паспеўшы ўзвысці?

Бо хто яшчэ зацікаўлены ў страце Беларусцю незалежнасці, як не Расея? Зразумела, у якасці падачкі мы ня ўвойдзем у афіцыйны склад расейскай федэрацыі, але фармальна, маючы міжнародны статус, будзем выконваць ролю палітычнай марыянэтки.

Янка ТАТАРЫН.

АДСТАЎКА ЧЫГІРА?

З колаў блізкіх да прэзідэнта Беларусі стала вядома, што на бліжэйшы час запланавана адстаўка прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь Міхаіла Чыгіра. На яго месца Аляксандр Рыгоравіч плануе прызначыць сённяшняга міністра сельскай гаспадаркі спадара Лявонава.

Язэп АБУХОВІЧ

ПАКУЛЬ САМІ НЯ БУДЗЕМ ГАСПАДАРЫЦЬ

Незалежнасць, воля, самастойнасць... Для любой краіны і ў глыбокай старажытнасці, і ў сучаснай цывілізацыі гэтыя паняцці з'яўляюцца сэнсам існавання, выратавальным ад скону паветрам, трывалай апорай у сучасным жыцці і моцнай надзеяй на гістарычны працяг у будучыні.

І кожны нармальны чалавек, розум, сумленне якога не спаралізавала рабства, ніколі добраахвотна ня згодзіцца прадаць сябе і сваю зямлю нават за незлічонае багацце самаму спрыяльнаму суседу.

І толькі большасць дзяцей нашай роднай Маці-Беларусі і па сённяшні дзень, праз пяць гадоў пасля абвешчання ў Беларусі незалежнасці, яна могуць прыйсці да асэнсавання таго, што менавіта незалежнасць, самастойнае гаспадарства ў сваёй хаце і сталі б выратавальнымі промнямі, якія б нарэшце вывелі нас з цемры і пакутаў жабрацтва да сапраўды лепшай долі.

Савецкая імперыя, па якой так плачуць няздольныя жыць распрэжанымі, бяз лейцаў, бяз уласных думак і сумлення многія беларусы, давала самай паслухмянай сваёй калоніі - БССР адно гарантванае права - права цяплець і маўчаць, а калі гаварыць, то толькі думкамі і словамі Масквы, імперыі і "правадыроў" - паганятых у "святлае"... рабства. Імперыі, збудаванай на моры крыві, нянавісці, па законах д'ябла, патрэбна было плаціць своеасаблівую даніну - лепшыя плады працы цягавітага беларуса бясконца іпці ў Масковію. І на памяць тут прыходзяць прарочыя радкі няміручага Янкі Купалы:

*А хтось далёкі, ці хтось, можа, блізкі
Засеў за наш бяседны, сытны стол
І кідае, як з ласкі, нам агрызкі,
А мы к зямлі з падзякай нёмска ўпол.*

Няцяжка ўявіць што калі б тады, у 1918 годзе, мы захавалі сваю незалежнасць, то сёння з такім працавітым, спакойным і таленавітым народам мы маглі б жыць як краіны Заходняй Эўропы. Незалежнасць

1990 года, вядома, стала і сэнсам жыцця, і заранкай да сапраўды святлай долі, калі б не выпала Беларускай Савецкай імперыі і камуністычнай сістэме трэцюю і, як высвятляецца, адну з самых адчувальных частак вялікай даніны - даніну духоўную, аддаўшы за 70 гадоў на пагібель сваю нацыянальную свядомасць, сваю мову, свой нацыянальны гонар, а прыняўшы ўзаем законы д'ябла і камуністычнага рабства, пабудавання на нянавісці і вечнай хлусні.

Незалежнасць 1990 года адкрывала рэальныя шляхі прыходу да новай, сапраўды моцнай, дэмакратычнай, багатай Беларусі. Адно камуністычная большасць парламанту Беларусі ня толькі перакрэсліла гэтыя шляхі, але і ў сваёй звыклдай хлусні перад народам дайшла да абсурду: віну за жабрацкае становішча ўсклала на атрымальную незалежнасць. Ну, а сам народ, які толькі-толькі праціраў вочы ад рабскага сну, паступіў так, як засвоіў за гады працы на ўсё імперыі:

*Не ішоў з адкрытымі вачыма
У свет і сьцежкі не прастаў,
А ўсёй магчымай магчымай
Таптаў сляды, сябе таптаў.*

Як бы не зацямялі святлы прамень "незалежнасці" сённяшняе магілішчыкі, ажыўляючае сьвятло гэтага промня дайшло-такі да многіх беларусаў. І сёння нас ужо ня жменька, а больш, чым мільён. Дзякуючы незалежнасці, дзякуючы абуджальнай і прароцкай сіле БНФ "Адраджэнне", для нас Беларусь, мова беларуская, нацыянальнае адраджэнне сталі такімі ж бяспечнымі вартасцямі, як само жыццё. За гады незалежнасці на-

шы дзеці, моладзь ужо паспелі ўдыхнуць свежае паветра волі, беларускасці, праўды. Менавіта беларускі дух знайшоў месца ў іх думках, а спрадвечныя беларускія святаўні - "Пагоня" і бел-чырвона-белы сыяг, якія вярнуліся ў іх абуджаных вачах, ужо адбіліся ў іх абуджаных вачах. І можна спадзявацца, што такія вочы не азірнуцца назад, на страшны прывід камунізму. Застануцца для нас сімваламі нацыянальнага гонару, "Пагоня" і нацыянальны сыяг клічуць не падаць духам, не разгубіцца ад удараў дзікунскага рэфэрэндуму, ад вынікаў парламанцкіх выбараў, клічуць захаваць незалежнасць, без якой чакае нас, як нацыю, сьмерць. Магілішчыкі Беларусі не павінны цешыцца: абуджаныя беларусы ня стануць ізноў "сапецкісамі". Вольная дэмакратычная Беларусь усё роўна вернецца. Калі ўжо не для нас, людзей сярэдняга і больш сталага ўзросту, то для нашых дзяцей, унукаў. Вернецца з нашымі святаўнямі, з дзяржаўнасцю толькі беларускай мовы, калі цяпер кожны свядомы беларус ня здрадзіць маці - Радзіме, нашаму Адраджэнню. І абраньне беларускай мовы навучання для сваіх дзяцей, і рапучае адстойванне беларускіх поглядаў, і растлумачванне людзям праўды, і цвёрдае перакананне ў тым, што будзе жыць Беларусь, і малітвы да Бога ў нашых святаўнях за захаванне Бацькаўшчыны - усё гэта замацуецца ў трывалы падмурак будучыні - сапраўды незалежнай вольнай, шчаслівай Беларусі.

Прыслухаемся жа ўсе: і гарачыя прыхільнікі незалежнасці Беларусі, і тыя, хто яшчэ стаіць на ростанях, да Купальскага прарокага клічу:

*- Пакуль ты сам ня будзеш гаспадарыць
Не развітаеся з жабрацкай калітой.*
Галіна ТАЎЛУЙ,

28 ліпеня - 3 жніўня 1995 г.

3

ГРАМАДЗТВА

ТАКСІСТЫ-ПРЫВАТНІКІ
НАСТРОЕНЫ РАШУЧА

Наша газета ў мінулым нумары пісала аб пікетаванні 18 ліпеня гарадзенскімі таксістамі-прыватнікамі будынка аблвыканкаму.

Нагадаем, што кіроўцаў не задаволіла рапэньне абласнога Савету "Аб зацверджанні ставак падаходнага падатку з грамадзян у цвёрдых сумах для асобных відаў прадпрымальніцкай дзейнасці, ажыццяўляемай без утварэння юрыдычнай асобы". Ім, у прыватнасці, прадугледжваецца, што ўладальнікі асабістых легкавых аўтамабіляў, якія займаюцца транспартным абслугоўваннем грамадзян па перавозцы пасажыраў і грузаў у Горадні і Гарадзенскім раёне, павінны плаціць штомесяц фіксаваны падаходны падатак у памеры пяці мінімальных зарплат (на сённяшні дзень - 300 тысяч рублёў). Па словах таксістаў, яны ня ў стане такую суму плаціць, бо штодзённая выручка кожнага з іх складае 40-70 тысяч рублёў). І, хаця начальнік абласной падаткавай інспекцыі М.Фірулёў супакоіў дэлегатаў ад таксістаў, у якасці часовага вырашэння пытання (да рашэння сесіяй абласнога Савету), прапанаваўшы заплаціць падатак у памеры 120 тысяч рублёў за месяц, гэтым усё ня скончылася.

Як паведаміў, завітаўшы ў рэдакцыю "Пагоні", таксіст А., раённым падатковым інспекцыі па-ранейшаму патрабуюць з яго калег заплаціць да 15 жніўня за права займацца прыватным возніцтвам 900 тысяч рублёў за трэці квартал. "Палёгка" прадугледжана толькі для пенсіянераў,

якія дасягнулі 60-гадовага ўзросту і тых, што маюць сталас месца працы.

Лічачы, што іх падманулі, таксісты накіравалі 21 ліпеня ў абласную падатковую інспекцыю чарговую дэлегацыю ў складзе трох чалавек. Там адбылася сустрэча з яе начальнікам М.Фірулёвым. Ён сказаў таксістам, што ня можа вырашыць іх пытанне. Было прапанавана, каб тыя, хто ня ў стане плаціць вызначаны памер падатку, пісалі на імя старшынь райвыканкамаў заявы з укараненнем аб'ектыўных прычын, выключаючых неабходнасць яго зніжэння. І такімі падставамі могуць быць, напрыклад, патрэба ў зборы сродкаў для паляпшэння жыллёвых умоў ці на лэкаванне блізкіх сваякоў, альбо, пмат дзяцей ці непрацуючых жонка.

Асноўная частка гарадзенскіх таксістаў-прыватнікаў лічыць, што рапэньне дазволіць адным плаціць падатак роўны 120 тысячам, а з астатніх патрабаваць па-ранейшаму 300 тысяч, прынята з мэтай скалоць іх. Таму яны не збіраюцца пакуль нічога плаціць, настойваючы на задавальненні аблсаветам іх прапановы. Настроены яны рашуча і, ў крайнім выпадку, гатовы здаць пасведчанні аб рэгістрацыі на права займацца прыватным возніцтвам і працаваць пад "чорным сыцягам", гэта значыць, ня плоцячы ніякіх падаткаў. Невядома, хто ад гэтага выйграе, але бюджэт дакладна прайграе. Бо, калі раней туды паступала 12 працэнтаў ад даходу прыватных таксістаў, то ў "чорным" выпадку ня трапіць нічога.

Д.АЛЕГАЎ

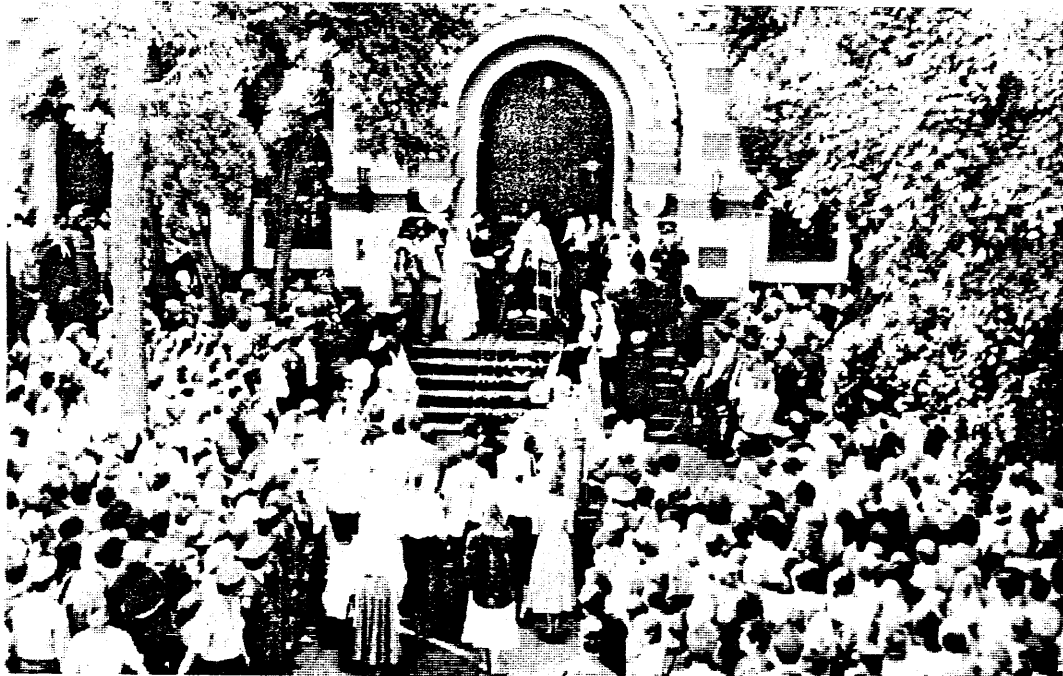
ПАТРЫЯРХ ВЫКАНАЎ СВОЙ ДОЎТ

Заканчэнне. Пачатак на 1-ай старонцы.

Падзяку за візіт і дзейнасць Яго Свяцейшаства выказалі старшыня аблвыканкаму А.Дубко, прадстаўнік маладых прыхаджан М.Генералаў, дзеці з нядзельнай школы манастыра Раства Прасьвятой Багародзіцы, Мітрапаліт Менскі і Слуцкі, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі Філарэт. А Гарадзенскі кардынал рыма-каталіцкай царквы А.Капкевіч выказаў спадзяванне, што праваслаўныя і каталіцкія царквы будуць і надалей

што часам нялёгка здзяйсняць пазедкі, але сустрэчы з вернікамі дадаюць сіл.

Яго Свяцейшаства паведаміў, што наведаў Беларусь, бо лічыў сваім абавязкам зрабіць гэта ў 50-ю гадавіну Вялікай Перамогі, таму што беларускі народ больш за астатнія пацярпеў у гады вайны, і пакланіцца магілам загінуўшых, памаліцца за іх, сустрэцца з іх напчадкамі. Патрыярх падзякаваў за цёплы прыём на зямлі Прыніманскага краю і сказаў, што назаўсёды захаве ў сваім сэрцы ўражанне аб гэтым.

разьвіваць адносіны, супрацоўнічаць у клопце аб душах людзей і станаўленні дэмакратычнай Беларусі, што краіну наведзе Рымскі папа Ян Павел II і што вернікі годна сустрэнуць двухтысячны юбілей Раства Хрыстова.

З вялікай прамовай перад прысутнымі выступіў Патрыярх Маскоўскі і ўсяе Русі Алексій II. Ён нагадаў пра год ліхалецця, калі выніпчалася вера ў Бога, разбураліся храмы, калі і вернікі, і святары падвяргаліся рэпрэсіям. Але ўсё стала на свае месцы. Зараз адбываецца адраджэнне праваслаўя. І Патрыярх за пяць гадоў наведваў сорок чатыры епархіі, каб ведаць, як праходзіць гэты працэс. Ён прызнаўся,

ён таксама жадаў росквіту, здароўя, дабрабыту беларускаму народу, і каб людзі розных нацыянальнасцяў, канфесій па-ранейшаму жылі ў згодзе і разам дзейнічалі для пераадолення цяжкасцяў.

Затым у драмтэатры адбыўся канцэрт духоўнай музыкі.

Завяршыўся візіт на Гарадзеншчыну Свяцейшага Патрыярха 25 ліпеня наведаннем Каложскай царквы і набажэнствам у ёй.

А.ДУК

Фатаграфаванне І.УЛАДАСЕВІЧ.

КАЛІ МАЙСТЭРНЯ Ў АСАБІСТЫХ РУКАХ

Каля трох дзесяцігоддзяў Леанід Станіслававіч Багушэўскі працаваў майстрам па рамонту электрабрытваў у складзе рамбытэхнікі. Праца ладзілася, а галоўнае, што кліенты былі задаволены, бо электрабрытвы рамантаваліся на сумленне.

- Шмат гадоў, - гаворыць пенсіянер А.П.Трэцякоў, жыхар Горадні, - карыстаюся паслугамі Леаніда Станіслававіча і заўжды задаволены ягонай працай. Працяглы час я працаваў у ворганах кантроля, правяраў многа скаргаў, але на абслугоўванне Л.С.Багушэўскага ніколі нараканняў не было.

Усё складалася добра ў працы Л.С.Багушэўскага, але... Майстэрня стала нерэнтабельнай і кіраўнікі рамбытэхнікі вырашлі яе зачыніць.

- А як з рамантам брытваў? - спытаў Леанід Станіслававіч.

- Дзе хочучы, там хай і рамантуюць, - пачуў у адказ.

Не хацелася майстру-ветэрану развітвацца з любімай справай, там больш пакідаць людзей без бытавога абслугоўвання. І ён вырашыў узяць майстэрню ў свае рукі. Ужо год, як абслугоўвае насельніцтва на падставе індывідуальнай працоўнай дзейнасці. І які вынік? Людзі, як і раней, задаволены, рамантуюцца брытвы з гарантыяй, а галоўнае - майстэрня стала рэнтабельнай.

Ілья БАРЫСАЎ.

НА ЗДЫМКУ: Л.С.БАГУШЭЎСКІ.

ДУХ
БЕЛАРУСКАСЬЦІ
ПЕРАМОГ ДУБІНКІ

Разрэкламаваны эстрадны фестываль "Песня над Нёманам", які адбыўся ў гарадзенскім аблдрамтэатры якраз у "Дзень незалежнасці" спакусіў гарадзенцаў і гасцей горада "бесплатным уваходам" на канцэрт. Арганізатары імпрэзы пэўна й не чакалі, што людзей зьбярыма "больш, чым трэба".

Калі я наблізіўся да тэатра, заўважыў вялікую групу незадаволеных аматараў айчынай песні, якія безвынікова дамагаліся ад вахцёркі, каб тая прапусціла іх на канцэрт. За зачыненымі шклянымі дзвярыма пасыхаліся мажнны "ахоўнікі парадку" з дубінкамі. Дарэчы, за будынкам тэатра, "на ўсялякі выпадак" знаходзіліся больш "важкія" сілы міліцыі, чакаючы, напэўна, правакацыі з боку гэтых самых "БНФаўцаў-нацыяналістаў". Але чаканне было дарэчным.

Тым часам натоўп жадаючых патрапіць на фестываль павялічваўся і не супакойваўся. Міліцыя ўжыць сілу супраць бабулек, жанчын і дзяцей не наважылася. А вахцёрка, параіўшыся з адміністрацыяй, урэшце саступіла і адчыніла дзвярэчкі. "Мы культурныя людзі, а ня быдла, нас няма чаго ахоўваць!". "Ну, ей Богу, як у канцлагеры!", "Мы прыйшлі ў тэатр, а не на базар!" - раздаваліся галасы пакрыўджаных прыхільнікаў беларускай эстрады. Такім чынам канфлікт быў нейтралізаваны, і публіка задаволіла свае духоўныя патрэбы. Мяне, як гледача, усьцешыла акрамя духа беларускасці, які ўладарыў у перапоўненай зале, прысутнасць сапраўдных патрыётаў, якія віталі выканаўцаў белчырвона-белым сыцягамі, не зважаючы на пільны нагляд міліцыянтаў.

Сакрат ГАРАДЗЕНСКИ

ГРУНВАЛЬД...
ДОБРА ХОЦЬ
ВЕДАЮЦЬ НАЗВУ...

За апошнія пяць гадоў помнікам берасцейцам - удзельнікам Грунвальдскай бітвы мясцовага мастака Аляксея Паўлючука, які калісьці перамог у конкурсе, пацікавіўся толькі адзін чалавек - карэспандэнт газеты "Вечерний Брест". Дакладней, нават ня помнікам, а ягоным прасектам, які па сённяшні дзень стаіць на шафе мастака, закручаны ў поліэтылен. На ўвасабленне прасекта няма пакуль ні сродкаў, ні, відаць, асаблівага жадавання ў мясцовых уладаў. Сапраўды, які вам яшчэ Грунвальд - трэба ж сыцягі ды гербы мяняць - а гэта пацягне не адзін мільён рублёў...

ЯГОРЫК

БУДУЧЫ МЕДЫК
ПАВІНЕН ВЕДАЦЬ
І МОВЫ

Упершыню абітурыенты, якія паступалі ў Гарадзенскі дзяржаўны медыцынскі інстытут на агульных падставах, у якасці першага ўступнага экзамена пісалі дыктоўку па беларускай і рускай мовах. Але ж далёка ня ўсе пасыпяхова справіліся з заданнем.

Як паведаміў прарэктар па навуцы ГДМІ У.Васільеў, з 148 чалавек, якія пісалі дыктоўку (26 - па рускай мове), каля 70 працэнтаў атрымалі незадавальняючыя адзнакі. З чым гэта звязана? Ці то з тым, што абітурыенты не надалі належнай увагі мовам падчас падрыхтоўкі да экзаменаў, ці то з тым, што іх дрэнна ручылі ў школе, скажаць цяжка. Але ж з 218 чалавек, якія падалі заявы на паступленне (104 - медальісты), на 125 месцаў студэнтаў першага курса лячэбнага факультэта (65 - мэталы набор з Берасцейскай, Гомельскай і Магілёўскай вобласцей, 60 - конкурс) перада апошнім уступным экзаменам па фізіцы засталася толькі 128.

Яшчэ горшая сітуацыя з мэтайным наборам на медыка-псіхалагічны факультэт і аддзяленне сястрынскай справы (вышэйшая адукацыя). На першы прадугледжаны прыём 50 чалавек, аднак паступіць на яго пажадала толькі 45, і 28 з іх "адсесліся". І толькі 4 абітурыенты з 15 пры набору ў 30 чалавек вытрымалі ўсе выпрабаванні пры паступленні на сястрынскі факультэт. Таму кіраўніцтва медінстытута вымушана ўпершыню ў гісторыі навучальнай установы аб'явіць ў жніўні дадатковы набор. І хаця, на думку І.Васільева, конкурс абавязкова будзе, а на медыка-псіхалагічным нават 3-4 чалавекі, ён прызнаў, што штогод менш і менш падаецца заяваў на паступленне, што звязана са змяншэннем колькасці школьнікаў, падзеннем прэстыжу прафесіі ўрача.

Таксама ўпершыню за ходам паступлення ў ГДМІ назіралі работнікі прэзідэнцкай адміністрацыі. Яны прысутнічалі на экзаменах, прышыфроўцы работ, апячатваньні і ўскрыцці сейфаў. Запрошаныя настаўнікі сярэдніх школ правяралі работы пасля праверкі выкладчыкамі інстытута.

І.Васільеў прызнаў, што нявольна адчувалася "псіхалагічная напружанасць, але канфліктаў не было, хаця былі розныя пункты погляду". На яго думку, тэхналогія правядзення экзаменаў у новых умовах не да канца распрацавана. Можна было б зрабіць усё інакш, напрыклад, заняцця праверкай пасля завяршэння экзаменаў, а калі б былі сігналы аб незаконным паступленні ў інстытут каго-небудзь, то разарбацца і з гэтым пытаннем.

А.ДУК

28 ліпеня - 3 жніўня 1995 г.

4

СУМЕЖЖА

ШТУЧНЫ ЧАРНОБЫЛЬ
У ШЧУЧЫНЕ

6 ліпеня з КПП “Брэст” польскія памежнікі вярнулі партыю адходаў меднага лому з завода “Аўтапровад”, якая накіроўвалася ў Славакію, з прычыны павышанай радыяцыі. Пяць наступных дзён безгаспадарчы метал з радыяцыйным фонам ляжаў на тэрыторыі завода.

“Як метал з радыяцыйным фонам трапіў на завод? Чаму яго ніхто не правярэў? Ці не пацярпелі ад гэтага мясцовыя жыхары? Хто панясе адказнасць за безгаспадарчасць? Які далейшы лёс небяспечнага груза?” - гэтыя пытанні не даюць спакою жыхарам Шчучына.

Нам удалося высветліць, што медны лом завод “Аўтапровад” скупляе ў многіх камерцыйных і дзяржаўных фірм Беларусі для яго далейшай перапрацоўкі ў катанку. Хто канкрэтна здаў метал з павышанай радыяцыяй, пакуль невядома. Аднак са слоў кладальшчыцы завода, ён паступіў з Лідзкага таварыства з абмежаванай адказнасцю “Баярд”. У сувязі з тым, што інструкцыя аб прыёме нехарчовых тавараў не прадугледжвае іх праверку на радыёактыўную забруджанасць, лом на радыяцыю не правяраўся...

Пасля таго, як машына з радыяцыйным ломам вярнулася ў Шчучын, кіраўніцтва завода звярнулася ў абласны штаб грамадзянскай абароны (які, дарэчы, прадэманстраваў сваю поўную

недзейздольнасць). Толькі 14(!) ліпеня былі прыняты меры: нарэшце, пасля доўгіх перамоваў у Шчучын прыбылі спецыялісты па грамадзянскай абароне. Агледзеўшы лом і зрабіўшы замеры, яны жажнуліся - узровень радыяцыі сягануў 1000, а ў асобных месцах 2000 мкр/гадз. Зразумела, што выкарыстоўваць гэтыя радыяцыйныя адкіды немагчыма. Падпісаны акт на іх пахаванне. Гэта прынясе заводу больш чым мільярдныя страты.

Усе наступныя дні радыяцыйны метал пад пільнай аховай міліцыі знаходзіўся на тэрыторыі вайскавай часткі.

Нас запэўнілі, што на здорое шчучынцаў гэты прыкры інцыдэнт не паўплывае. Хочацца верыць. А наконце адказнасці за безгаспадарчасць... Пракуратура праводзіць праверку. Аказваецца, нашае гуманнае заканадаўства адказнасці за падобную халатнасць не прадугледжвае. Значыць, хутчэй за ўсё, вінаватых ня будзе...

Ала БІБІКАВА

УКРАЇНА

КІЕЎ

Падчас падзей 18 ліпеня ў Кіеве “улада адкрыта выступіла супраць свайго народа”. Так лічаць аўтары заявы, прысвечанай сутыкненню ўдзельнікаў пахавання Патрыярха Уладзіміра з спецпадраздзяленнямі МУС Украіны. Яе падпісалі прадстаўнікі палітычных партый і грамадзка-палітычных арганізацый краіны. “Вышэйшая ўлада Украіны, сілавые ведамствы ... заклімавалі сябе ў вачах украінскага грамадства і сушэветнай супольнасці крывёй бязвіных ахвяр” - сьцьвярджаюць яны.

Аўтары заявы запатрабавалі ад прэзідэнта і ўраду Украіны “аб’явіць Дзень смутку ў сувязі з трагічнымі падзеямі падчас пахавання Свяцейшага Патрыярха Уладзіміра”, вызваліць усіх арыштаваных удзельнікаў пахавання, “прыняць меры па выяўленню і пакаранню ўсіх службовых асоб, вінаватых у злачынствах супраць удзельнікаў мірнай жалобнай працэсіі, а таксама расфарміраваць спецпадраздзяленні МУС Украіны і “перагледзець бюджэт МУС у бок скарачэння з перадачай вызваліўшыхся сродкаў для дапамогі войскаўцам малодшых афіцэрска званняў”. Акрамя таго, падпісаўшы заяву запатрабавалі даць народным дэпутатам Украіны - удзельнікам пахавальнай працэсіі “прамы эфір на радыё і тэлебачанні для праўдзівых асьвятлення падзей”. Аўтары дакумента лічаць, што прах Патры-

ярха Уладзіміра павінен быць за кошт дзяржавы перапахаваны ў месцы, вызначаным Свяшчэнным Сінодам Украінскай Праваслаўнай царквы кіеўскага Патрыярхату. На іх думку, украінскі ўрад павінен кампенсавать матэрыяльныя страты, панесеныя пацярпелымі, а таксама “вярнуць украінскім нацыянальным царквам сьвятыні ўкраінскага народу”.

***

“Толькі 6% кіўлян падтрымліваюць дзеянні ўлад падчас падзей на Сафійскай плошчы 18 ліпеня”, - указваецца ў выніках сацыялагічнага апытання, праведзенага сацыёлагамі цэнтру “Дэмакратычная ініцыятыва”. Згодна яго вынікам, 54% жыхароў Кіева асуджаюць дзеянні ўлад “як незаконныя і недэмакратычныя”. 30 працэнтаў кіўлян перакананы, што Патрыярха Уладзіміра трэба пахаваць у Сафіі Кіеўскай, 17% - на Байкавых могілках, а 8% лічаць, што “трэба шукаць кампрамісны варыянт”.

Апытанне таксама паказала рост колькасці людзей, якія адносяць сябе да Украінскай Праваслаўнай царквы Кіеўскага экзархата (48% апытаных). Толькі 4% жыхароў сталіцы Украіны лічаць сябе прыхільнікамі Украінскай праваслаўнай царквы, былы экзархат Рускай праваслаўнай царквы. 8% адносяць сябе да прыхільнікаў Рускай праваслаўнай царквы. Па 4% складаюць прыхільнікі Украінскай аўтакефальнай праваслаўнай царквы і пратэстанцкіх канфесій, 2% - грэка-католікі.

(Э.-Х.)

ВІЛЕНСКІЯ ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

У Вільні створана Таварыства самакіраванняў Летувы.

Як вынікае з ягонага статуту, яно будзе рэалізоўваць прынцыпы Эўрапейскай хартыі тэрытарыяльнага самакіравання і ўдзельнічаць у падрыхтоўцы і ўдасканаленні базы самакіравання, а таксама сачыць, як гэтая карта рэалізуецца.

***

Летувіскі саюз нарадоўцаў запрапанаваў ураду змяніць сістэму фінансавання вышэйшых школаў.

Нарадоўцы лічаць, што належыць дбаць аб тым, каб са сродкаў дзяржаўнага бюджэту, прызначаных на вышэйшую адукацыю, маглі скарыстаць перадусім тыя, хто сапраўды хоча і можа атрымаць гэтую адукацыю.

***

Прадстаўнікі расейскай Думы і камітэт да спраў кантактаў з расейцамі за мяжой далі пратэст у амбасаду Летувіскай Рэспублікі ў Маскве.

Гэта - рэакцыя на “праявы дыскрымінацыі членаў парламента Расіі з летувіскага боку”. Амбасадар Летуві ў Маскве адмовіла ў выдачы ўездных візаў у Летуву дэпутатам Думы. Мэтай запланаванага візіту павінна было быць знаёмства з праблемамі расейскамоўнага насельніцтва ў Вісцінасе.

“Імкнучыся да інтэграцыі з Эўрапейскім Саюзам, мы не павінны стаць краінай

транзіту непажаданых асобаў”, - заявіў прэм’ер-міністр Адольфас Шляжавічус. Урад абмеркаваў падставовыя прынцыпы аховы марской гаспадарчай і тэрытарыяльнай граніцы. Узгоднена, што марскую тэрытарыяльную паласу будзе кантраляваць паліцыя пры супрацоўніцтве з міністэрствам аховы краю, а фізічную - толькі апошняя.

***

У Вільні адбылася павятовае канфэрэнцыя Дэмакратычнай партыі працы Летувы.

Гаварылася на ёй перадусім пра справы, якія будуць абмяркоўвацца на рэспубліканскай канфэрэнцыі кіруючай партыі. А запланавана яна на верасень-кастрычнік бягучага года.

***

У калегіі Міністэрства сельскай гаспадаркі прайшла дыскусія па праграме сацыяльнага развіцця і працаўладкавання жыхароў вёскі.

Прадстаўнік праграмы праф. Е.Багданавічус зазначыў, што ў апошнія гады значна знізіўся ўзровень жыцця большасці жыхароў вёскі. У вёсцы бяднее значна больш сям’яў, чым у горадзе, розніца іх грашовых даходаў па-ранейшаму павялічваецца.

Падлікі і аналіз паказваюць, што ў 2000 годзе жыхароў вёскі бяз працы пераваліць за 100 тысяч, што складзе звыш 20% вытворчаактывных жыхароў краіны.

У.СТРУМІЛА.

ЗВАРОТ ДА «ТОВАРИЩА
ЛУКАШЕНКИ-ПРЕЗИДЕНТА»

Спадар прэзідэнт! Вы лічыце, што у вас “очень красивый русский язык”. Мы радзім вам засунуць ваш язык вашаму “очень уважаемому господину Ельцину” туды, дзе належыць, а нам застаўце наш, як вы называеце “хамский неразвитый язык” ужываць і ганарыцца ім, бо лепшай мовы няма ў сьвеце (радзім вам навучыцца, будучы прэзідэнтам). А вашаму “русскому языку”

разам з вамі, ня будзе месца ў нашай вольнай краіне, і паверце, “дорогой товарищ президент”, што так і будзе!

Жыве Беларусь!

**КРАЁВЫ ШТАБ БЕЛАРУСКАГА
ВЫЗВОЛЬНАГА ФРОНТУ
Ў АўСТРАЛІІ.
Кіраўнік БВФ сп.
Алег ШНЕК.
Мельбурн.**

УШАНУЕМ ПАМЯЦЬ
СВЯТАРА-МУЧАНІКА

9 лістапада 1941 года паміж Старым і Новым Барысавам гестапаўцы расстралялі святара Генрыху Глябовіча, які прыехаў сюды з Вільні па запрашэнню мясцовых вернікаў. Расстралялі за тое, што прыбыў сюды без дазволу нямецкай улады, што ў сваім казанні асмеліўся гаварыць пра непаслушэнства тым, хто мае Бога ў серцы, гэта значыць маральна санкцыянаваў супраціўленне фашысцкаму таталітарнаму рэжыму, таталітарызму ўвогуле.

Хто ж такі Генрых Глябовіч? Ён - наш зямляк, нарадзіўся ў Горадні ў 1904 г. У 1927 г. закончыў у Вільні Духовную семінарыю. Затым вучыўся ў рымскім універсітэце Ангелікум, у 1929 г. абараніў там доктарскую дысертацыю па філасофіі. У 1932 г. стаў у Любліне доктарам тэалогіі. Вярнуўшыся ў Вільню, стаў намеснікам прафесара на тэалагічным факультэце славутага ўніверсітэта імя Стэфана Баторыя, адначасова ўзначальваў парафію ў Троках.

Ксёндз Генрых Глябовіч цешыўся вялікай папулярнасцю сярод віленскай студэнцкай моладзі - палякаў, беларусаў, літоўцаў. Прафесар Леан Брадоўскі слухна называе яго “душпастырам трох народаў” (“Каляндар Палатынскі”. Варшава, 1991). У сваіх казаннях, кнігах, выступленнях па радыё Генрых Глябовіч сьцьвярджаў, што “грамадзкае зло спараджае ланцужовую рэакцыю”, што “змагаючыся з Богам і ня любячы свой народ”, чалавек дэгуманізуецца, перастае любіць і сваю айчыну. Гуманізм Генрыху Глябовічу быў актыўны, страсны. 3 мая 1941 г. ён выступіў у Вільні, у касцёле св. Ежага з палымным казаннем перад студэнцкай

моладдзю, заклікаў яе да супраціўлення абставінам, якія “з вольнага і гордага чалавека робяць карла, блазна і раба”. У Глябовіча не было “нянавісці ні да воднага народа, любіў ён Польшчу, меў павагу да вялікай Расіі, але таксама і да малых нацыяў - такіх, як Літва ці Беларусь”.

А праз паўгода Генрых Глябовіч прыняў у лесе, над берагам Берзіны, мучаніцкую сьмерць з рукі акупанта.

Сёння душпастырства і навукоўцы трох суседніх народаў пачынаюць старанні па ўвасапняцкім памяці нашага земляка. У г.Влацлавэк (Польшча) у 1992 г. узнікла спецыяльная камісія па яго кананізацыі, далучэнні да ліку сьвятых. Там жа выдадзена паштоўка са зьвернутай да яго малітвай. У камітэце сяброў Літвы, які ўзначальвае праф. Л.Брадоўскі, нарадзілася задума восенню гэтага года паставіць на месцы мучаніцкай сьмерці святара мемарыяльны крыж з надпісам на беларускай, літоўскай і польскай мовах. І гэтая ідэя варта ўсялякай духоўнай і матэрыяльнай падтрымкі.

**Адам МАЛІЎДЗІС
Прэзідэнт Міжнароднай
асацыяцыі беларусістаў.**

РАСЕЯ

МАСКВА

“Генеральная Пракуратура Расіі мае намер развязаць масавы тэрор супраць свабоднай прэсы і свабоднай думкі”, - гаворыцца ў заяве Цэнтральнага каардынацыйнага савету Дэмакратычнага Саюзу Расіі. Сваю заяву ЦКС ДСР прыняў у сувязі з выклікам у Краснапрэсненскую пракуратуру членаў гэткай партыі Валерыя Навадворскай, Мікалая Злотніка, а таксама дырэктара Агенцтва навін і інфармацыі. Іх дапросіць як сьведка па “справе Навадворскай наконце артыкулаў двухгадовай даўнасьці”. На думку аўтараў заявы, гэта сьведчыць пра тое, што тэрарыстычныя акты пачаліся ў Маскве, але зусім не чачэнцы ў гэтым вінаваты.

***

У выніку выбуху 23 ліпеня трох адмысловых прыстасаванняў цалкам выгарэў двухпавярховы будынак дзіцячага клуба.

Пажарныя прыехалі праз дзесяць хвілін пасля выкліку. Па іх словах, полымя пасьля выбуху ўздымалася да вышыні пятага паверха.

Работніца клуба, якая адмовілася сябе назваць, паведала, што кіраўніцтва размяшчанага непадалёк кааператыва “Эста” неаднаразова заяўляла аб сваіх прэтэнзіях на зямельны ўчастак, які займаў ўзарваны будынак. У ім знаходзіліся тэатральны і музычны гурткі, дзіцячы хор, аркестр і ансамбль “Блок-флейт”.

***

“НЕ ядзерным выпрабаванням!”, - пад такім лозунгам 24 ліпеня прайшоў пікет міжнароднай прыродаахоўнай арганізацыі

“Greenpeace” перад будынкам пасольства Францыі.

Пікетчыкі пратэставалі супраць рашэння прэзідэнта Францыі Жака Шырака аб аднаўленьні ядзерных выпрабаванняў. З пачатку верасня Францыя мае намер правесці восем ядзерных выбухаў. На думку ўдзельнікаў акцыі, такое рашэнне можа прывесці да “новага вітка гонкі ўзбраенняў”.

Пікетчыкі звярнуліся да пасла Францыі ў Расіі з просьбай данесці іх думку да кіраўніцтва Францыі.

АРОЛ

“Прызнаць ахвярамі палітычных рэпрэсій святароў, асуджаных у 20-30 гады за супраціўленне канфіскацыі царкоўных каштоўнасцяў”, з такой просьбай звярнуліся да старшыні камісіі па рэабілітацыі пры прэзідэнце Расіі А.Якаўлева члены Арлоўскага царкоўна-археалагічнага таварыства. Па сённяшні дзень такія святары прызнаюцца крымінальнымі злачынцамі і не падлягаюць рэабілітацыі.

Арлоўскае царкоўна-археалагічнае таварыства існуе з XIX стагоддзя. Пасля закрыцця ў 1924 годзе яго адрадзілі ў 1994 годзе.

САНКТ-ПЕЦЯРБУРГ

Вяртаньня ўкладаў, выплаты кампенсацый падманутым укладчыкам і пакарання кіраўніцтва недобрасумленых фінансавых кампаній запатрабавалі ўдзельнікі мітынга ўкладчыкаў АТ “Гермесфінансы”, які адбыўся ля Марыінскага палаца. Прадстаўнікі арганізацый пракамуністычнай накіраванасці ня ўдзельнічалі ў акцыі.

(Э.-Х.)

28 ліпеня - 3 жніўня 1995 г.

5

АКТУАЛІІ

УЛАДА Ў НАС ДЫКТАТАРСКАЯ

Калі да рэферэндуму, ініцыяванага Лукашэнкам, існавалі яшчэ нейкія надзеі на дэмакратычнае развіццё ўладных структураў, то зараз, напярэдадні святкавання чарговай гадавіны незалежнай Беларусі, гэтыя спадзяванні пахаваныя. Адбылося вяртанне да дыктатуры. Што чакаць ад яе?

Моцная асабістая ўлада дае да пэўнага моманту моцную, але ні ў якім разе не стабільную дзяржаву. Праз кроў і сьлёзы, гвалт і прымусовае адхіленне ад палітычнага жыцця самай “згодніцкай” у адносінах да дыктатара апазіцыі на нейкі час, звычайна на перыяд жыцця дыктатара, усталяваецца даволі моцная і агрэсіўная дзяржава. Але пасля сьмерці “правадыра” заўсёды пачынаюцца гады грамадзянскага супрацьстаяння, нестабільнасці, а часам і вайны.

Якой вялізнай, шматнацыянальнай, магутнай, здавалася б, была імперыя Аляксандра Македонскага! Але колькі пракацілася па ёй пасля сьмерці дыктатара войнаў падняволеных народаў ня толькі супраць рэшткаў дыктатуры, але і супраць сваіх суседзяў, такіх жа ў нядаўнім мінулым прыгнечаных Македонскім?!

А вазьміце сённяшняю Югаславію. Якой бы моцнай не была дыктатура Ціта, як бы не трымаў ён сьмяротнай хваткай падуладных народаў і рэгіёны, пасля сьмерці яго, рэспублікі Сацыялістычнай Фэдэрацыі выйшлі з падначалення прынятаў Ціта, якія з-за грызні паміж сабой за ўладу (а гэта зьяўляецца неад’емным момантам постдыктатарскага перыяду), згубілі кантроль над краінай. У выніку ў цэнтры спакойнай Эўропы ідзе грамадзянская вайна, якой ня бачна канца, нягледзячы на ўсе намаганні сусветнага супольніцтва.

Няма зараз сэнсу гаварыць пра імперыю пад назвай СССР. На яе неадбытных нядаўна абсягах у розных месцах ільецца кроў. Усё гэта вытворная дыктатуры. Калі мы жадаем, каб у нашай Беларусі людзі жылі мірна і спакойна, то ўжо зараз трэба сказаць “НЕ!” надыходзячай дыктатуры. Але ў тое, што беларускі народ знойдзе ў сабе мужнасць гэта сказаць - ня верыцца. Асабіста я сумняюся!

Нават зараз, калі няма дыктатуры, справа зрэдку даходзіць да пакуль што эканамічных выступленняў рабочых. У той жа час знаходзіцца шмат істэрэчных асобаў, якія крычаць: “Не перашкаджайце прэзідэнту працаваць!”. Але хто перашкаджае? Падкажыце, можа дапаможа разам ... Але супольная дапамога - гэта ўжо дэмакратыя! Таму ўсеагульная дапамога прэзідэнту зусім не патрэбна. Дыктатуры патрэбны ўсхваленне, пакланенне ды істэрэчныя кампаніі ў абарону і падтрымку правадыра, якія звычайна арганізуюцца акружэннем “бацькі”.

Замест таго, каб быць вольнымі, багатымі грамадзянамі незалежнай краіны, мы зноў чакаем невядома чаго ад чарговага “бацькі”, але не разумеем, што багатыя дзеці гэтаму бацьку не патрэбны - багаты чалавек можа выбіраць ... Дыктатару выгада трымаць свой народ у галечы - гэта аснова ўсіх дыктатур - беднымі кіраваць лягчэй. Ведаючы гэта, той жа Сталін на пачатку 30-х гадоў арганізаваў штучны голод, паставіўшы тым самым на калені мільёны людзей. Па гэтым жа шляху ідзе і кіраўніцтва Беларусі. Зьбядненне народа дайшло да крытычнай мяжы. Голада яшчэ няма, але паўгалодныя людзі ўжо на паўсагнутых нагах. І калі пры Шумкевічы і Кебічы яшчэ існавалі нескаторыя аддушныя, калі была дазволена больш-менш прыватна-камерцыйная дзейнасць і была нейкая магчымасць палепшыць матэрыяльнае становішча, то сёння рознымі ўказамі ды пастановамі аддушныя гэтыя прычынены.

На плыву пакуль застаюцца толькі тыя структуры, якія змаглі “скалаціць” вялікі капітал. Структуры гэтыя ўзначальваюць, як правіла, былыя партыйныя і адказныя чыноўнікі рознага рангу, якія мелі доступ да народных грошай і інфармацыі аб магчымых дзеяннях уладаў, якія “пад сябе” і стварылі гэтыя аддушныя ў прадчуванні блізкай сьмерці сваёй крывавай партыі.

Дыктатару багаты народ не патрэбны: калі Ён, Ты, Я багатыя, то мы незалежныя. Мы можам сказаць: “Ты сядзіш ля ўлады, дзякуючы нашым грошам і таму адстойвай

нашыя інтарэсы. У адваротным выпадку мы абяром другога”.

Вельмі красамоўным тут падаецца мне прыклад знакаміцейшага і папулярнейшага ў Ангельшчыне палітыка свайго часу Чэрчыля. Як толькі ў яго паводзінах пачалі зьяўляцца дыктатарскія замашкі, народ, нягледзячы на тое, што пасля вайны Чэрчіль быў у зеніце славы, аддаў на выбарах свае галасы за іншага палітыка. За асобу, можа быць, менш яркую, менш заслужаную, але менавіта такую, якая адстойвала інтарэсы сярэдняга класа і ня мела жадання быць кандыдатам у дыктатары. Чэрчылю не дапамаглі нават яго сувязі з фінансавымі “тузамі” і вялізныя сродкі гэтых “тузоў”.

Сёння ў нашай краіне няма забяспечанага і таму незалежнага сярэдняга класа. Рабочы ня мае нічога, акрамя сваіх працавітых рук. Ён даведзены да галечы беспрацоўем, рэгулярнымі затрымкамі з выплаты зарплат, дзікім ростам цэн. Нават тыя рабочыя, якія сёння працуюць на больш-менш рэнтабельных прадпрыемствах і зарабляюць добрыя грошы, таксама ня змогуць стаць сярэднім класам, бо ім няма куды ўкласці свае грошы. У банк ці ашчадную касу - небяспечна, бо ў любы момант урад можа абрабаваць рознымі прэзідэнцкімі ўказамі ды міністэрскімі прапановамі. Ды і працэнты ад укладу зьбегуць у момант інфляцыі. Купляць валюту таксама небяспечна, ды і колькі той валюты на зарплату набудзеш?

Ня зможа стаць сярэднім класам і сялянства. Селянін-гаспадар зьнішчаны, як няўгодны для бальшавікоў клас. Сучасны селянін хутчэй раб, чым гаспадар. Ён залежыць ад усяго: ад завоза хлеба ў краму, да каня для апрацоўкі сваіх сотак, ад чырвоных “паноў”, якія, зьліўшыся з чыноўнікамі рознага роду Саветаў, маюць на вёсцы абсалютную ўладу, што пацвердзілі апошнія выбары, калі брыгадзіры вазілі па вёсках урны ды глядзелі, хто за каго галасуе, каб занесці потым “вольнадумцаў” у чорны сьпіс. Таму селянін, хоць і можа пакуль сам сябе пракарміць, такі ж бяспраўны, як і рабочы.

На тое, што сярэднім класам стане інтэлігенцыя, надзеі няма ўвогуле. Эліта нацыі ў свой час была ці вынішчана ці выслана з краіны. Сучаснай жа інтэлігенцыі нават падняцца ў паўрост цяжка! Дый ці можа быць інакш пры жабрацкім існаванні гэтай праслойкі грамадства?

Застаецца вельмі нязначны працэнт “новых”. Камерсанты, “челноки”, проста прадпрыемальныя людзі маглі б стаць пачаткам сярэдняга класа. Але яны на вачах душацца дыскрымінацыйнымі ўказамі. Дзяржава пры гэтым губляе вялізарныя грашовыя сродкі, але гэта зусім не хвалюе яе кіраўнікоў...

Беларусы паступова ператвараюцца ў нацыю “бомжаў” і жабракоў. Па дадзеных Міністата па стану на 1 чэрвеня 1995г. у Беларусі 22,5% прадпрыемстваў і арганізацый стратныя.

У гандлі і грамадскім харчаванні сума стратаў у 2,1 разы перавышае суму прыбытку, у жыллёва-камунальнай гаспадарцы ў 1,9 раза. Ці трэба казаць, што тэндэнцыя да росту банкрутаў, стратнасці імкліва ўзрастае? Але варта яшчэ раз нагадаць, што пакрываць гэтыя выдаткі дзяржава будзе з кішэні кожнага з нас.

Усе мы памятаем, як перад выбарамі Лукашэнка пастаянна нагадваў ня столькі нам, выбаршчыкам, колькі сваім апанентам, якія тады былі ля ўлады, што ў яго “чэмаданы кампромата” на іх. Дзякуючы ў многім гэтаму моманту, прэтэндэнт стаў прэзідэнтам. Але дзе падзеліся потым гэтыя “чэмаданы”? У пракуратуры, у друку іх не было.

Прыход да ўлады любога дыктатара нагадвае заўсёды зьмену аўтарытэта - “пахана” у крымінальным свеце: саступі дарогу, а то ўсе будучы ведаць, што з “кумам” сувязь трымаеш і “мальчыков пользуеш”. Саступіш - усё будзе “шыта-крыта” і аўтарытэт твой “не пострадае” і нос у табачцы будзе і ўсё застаецца тваім ... З-за гэтага, на маю думку, у Беларусі не прый-

Няўжо і нас чакае такі лёс?

маюцца меры па абмежаванню росту злачыннасці. Відавочная мэта: запалохаць простых грамадзян. Гэта правяраны гісторый разлік, якім карысталіся ўсе дыктатуры. Калі дыктатара старажытных Сіракузаў Дзіянсія (5-4 ст. да н.э.), які меў мацнейшае ў Грэцыі войска, сетку тайных шпіёнаў і дасканалы рэпрэсіўны апарат, падчас страшнага разгулу злачыннасці спыталі, чаму ён яе ня знішчыць, то Дзіянсіі адказаў, што “тады грамадзяне Сіракузаў змогуць спакойна збірацца вечарамі ды абмяркоўваць мае дзеянні, думаць, як мяне скінуць. А так яны і носта баяцца бусунуць, і я магу быць спакойны за сваю ўладу”. На крымінальны свет абаяраўся і Сталін (вядома ж, сам раней бандытстваваў). Усе, хто праходзіў па 58-му артыкулу, прайшоўшы праз НКВД-ОГПУ-МГБ, трапілі пад катаваньні і нагляд да крымінальнікаў. Ёсць усе падставы лічыць, што крымінальная сітуацыя ў краіне будзе пагаршацца. Інакш не ўяўдзеш класічную дыктатуру. Ёсць яшчэ адзін момант.

Краіны Балты ўсталявалі на сваіх межах жорсткі кантроль. Гэта ж робіць Украіна. І толькі межы Беларусі, дзякуючы намаганьнем Лукашэнка, адкрытыя ня толькі для бежанцаў з “гарачых кропак”, транзітных грамадзян з В’етнаму, Бангладэш, Афганістану, але і для рознага роду баявікоў ды бандытаў, якія “асвойваюць” нашыя гарады і вёскі.

Відавочна, крымінальнасць дыктату не перашкода...

Тым ня менш, кожны дыктатар заўсёды дбае пра сваю ахову. Мала таго, што кантынгент асабістай аховы раздзуты да велізарных памераў, дык цяпер адбываецца перападначаленне ў рукі прэзідэнта найбольш мабільных, бяздольных сілавых структураў. Кіраўнікі новаствораных і перападначаленых службаў падбіраюцца па асабістай адданасці “бацьку”, каб пасля без пакутаў сумлення выканаць маглі любы загад правадыра. Рэпетыцыя ўжо адбылася з дэпутатамі апазіцыі. Чарга за народам, калі ён выкажа незадавальненне. Але калі з дэпутатамі абыйшлося без вялікай крыў і забойстваў, дык народу на гэта спадзявацца няма чаго, бо ён ня мае дэпутацкай недатыкальнасці...

Як і пры ўсялякай дыктатуры, прыручаюцца сродкі масавай інфармацыі. На тэлебачаньне і радыё садзяцца людзі, патрэбныя рэжыму. Пад кантроль “вертыкалі” пераводзяцца дзяржаўныя выданні. “Усялякія” перашкоды ствараюцца для апазіцыянага друку. Можна чакаць яго ліквідацыі ўвогуле.

Лукашэнка ўвесь час гаворыць, што ён “супраць дыктатуры”, але ... пара ўжо адкінуць гэтае сарамлівае “але”, бо дыктатура ўжо ёсць.

Беларусь чакаюць цяжкія часы. Дыктатуры самі і бессьледна для народу не адыходзяць. У іх два шляхі: натуральны - сьмерць дыктатараў ды “плевкі” на іх магілы, раздрай у грамадстве, што заўсёды пагражае грамадзянскай вайной.

Другі шлях - гэта шлях Мусаліні ды Чаўшэску ... Аб гэтых прыкладах трэба заўсёды памятаць, бо быць павешаным за ногі ці растраляным прылюдна ня вельмі прыемна...

Калі Канфуцыя спыталі, на чым засноўваецца ўлада, ён адказаў: “На дастатковай колькасці запасаў харчавання, на моцным узбраенні і на даверы народа”. На пытаньне, ад чаго з гэтага можна было б адмовіцца, калі нельга мець усё, Канфуцый параіў адмовіцца ад узбраення. І калі мудраца спыталі, без чаго з дзвюх застаўшыхся рэчаў можна было б абыйсціся, то ён адказаў, што варта адмовіцца ад ежы, бо даўно вядома, што кожны рана ці позна памрэ, але калі не застаецца даверу людзей - дзяржава загіне.

У большасці сваёй народ Беларусі ня мае сёння даверу да ўлады. Гэта засьведчылі і выбары, незьяўленне на якія стала маўклівай формай пратэсту многіх выбаршчыкаў. Яны ўжо баяцца выступіць адкрыта, як пра Гарбачова ды Шумкевічы. Беларусы зараз баяцца ўсяго: згубіць працу, стаць ахвярай злачынцаў, згубіць пакой у інтэрнаце за неасцярожнае слова ...

Дыктатара, аднак, гэта мала хвалюе. Відавочна, яму даспадобы словы не Канфуцыя, а крывавага Калігулы: “Няхай мяне ненавідзяць, але толькі б баяліся!”.

Божа, выратуй і захавай Беларусь і ўразумі неразумных.

М.РЫПА

28 ліпеня - 3 жніўня 1995 г.

6

праграма тэлеперадач

ПАНЯДЗЕЛАК, 31 ЛІПЕНЯ

Белорусское телевидение

16.55 Концерт народного ансамбля танца "Белая Русь". 17.30 На добрый лад. Передача из Витебска. 18.00 АТН, Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 Творческое объединение "Мой мир". Сказки "Волшебного зеркала". 19.00 Белорусский дом. "Мне не забыть той песни... К 90-летию Пётруса Бровки. 19.40 Художники А. Бурьяк и А. Барташевич. 19.55 Протокол. Международная программа. 20.15 Спортивный тележурнал. 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.30 Музыкальный антракт. 21.45. Почта Президента. 22.15 А. Соколова. "Фантазии Фарятьева". Спектакль выпускного курса Белорусской академии искусств. В перерыве (23.00) - Новости. 23.45 Под куполом Вселенной.

1 КАНАЛ

5.00 Телеутро. 8.00, 23.30 Новости. 8.20 "Тропиканка". 9.10 Поле чудес. 9.55 Семь дней спорта. 14.00 Телерадиокомпания "Мир". 15.25 Звездный час. 16.05 "Элен и ребята". 16.30 ТВ-доверие. 17.00, 20.00 Время. 18.10 Час пик. 18.35 Угадай мелодию. 19.05 "Мы". 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.45 "Гамлет". 1-я с. 22.30 Семь дней спорта. Футбол. 22.50 Эксклюзив. 23.05 Версия.

Канал "РОССИЯ"

17.05 Эксповидео. 17.20 Купить - не купить. 17.30 Спасение 911. 18.25 Устами младенцев. 9.00, 22.00 Вести. 19.25 Де-факто. 19.35 "Улика на компьютере". Худ. фильм (Великобритания). Часть 1-я. 20.40 Репортёр. 21.00 Без ретуши. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 "Океан". Худ. фильм.

Санкт-Петербург

17.25 Сказка за сказкой. "Пастушка и Трубочист". 18.00 Музыкальный момент. 18.05 Телеблиц. 18.10 Дела городские. 18.30, 21.50 Информ ТВ. 18.45 Спортивные новости. 18.55 "Открытая книга". Многосерийный худ. фильм. 1-я серия. 20.00 "Мерседес". X/f (Франция). 22.05 Спорт, спорт, спорт... 22.20 Телеслужба безопасности. 22.35 Парад парад. Муз. шоу.

Польша - 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 "Якуб". Фильм пр-ва Польши. 09.15 Маленькие сказки. 09.25 Гимнастика. 09.30 Лето с волшебником. 10.00 Новости. 10.10 "Летающий Киви". Серил пр-ва Англии. 11.05 "Доктор Квинн". Серил пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Клуб одиноких сердец. 12.20 Сто лет. 12.30 Зеленое путешествие. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Развлекательная программа. 14.05 Оком репортера. 14.05 Через моря и льды. 14.20 Поединок месяца. 15.00 "Доктор Фергус из Нью-Джерси". Фильм пр-ва США. 16.30 Спортивный журнал. 16.45 Тележурнал. 17.00 Необычные музеи. 17.25 Программа для подростков. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Публицистическая программа. 19.05 Тележурнал. 19.30 "Марфи Браун". Серил пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 Телетеатр. 23.00 Пульс дня. 23.15 Неделя президента. 23.25 Тележурнал. 00.05 Новости. 00.15 Тележурнал. 00.25 "Четвертый день". Фильм пр-ва Польши. 01.35 Документальный фильм. 02.05 Компьютерная школа. 02.20 Развлекательная программа.

Польша - 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 "Морк и Минди". Серил пр-ва США. 10.00 Грусть и мечты. 10.45 Готические церкви. 11.00 Велосипедное бравство. 11.25 Мультсериал. 11.30 Телетурнир. 12.00 "Хардкаст и Макормик". Серил пр-ва США. 12.50 Музыкальное лето. 13.50 Академия здоровья. 14.00 Панорама. 14.20 Сегодня. 16.00 Приветствие. 16.05 Мультсериал. 16.30 Летний журнал. 17.00 Тележурнал. 17.20 Тени жизни. 17.30 Спортивная студия. 18.00 "Победитель берет все". Серил пр-ва Германии. 18.45 Репортаж. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.00 Телетурнир. 20.35 Велосипедное бравство. 20.50 Вот вам сказка. 21.00 "Алло, алло". Серил пр-ва Англии. 21.30 Автожурнал. 22.00 Панорама. 22.35 "Эмилия". Серил пр-ва Канады. 23.25 Документальный фильм. 00.15 Концерт. 01.00 Панорама. 01.05 Концерт.

АЎТОРАК, 1 ЖНІЎНЯ

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Зеркало Си-эн-эн. 8.05 Авто-парк. 8.20 Финансовое время. 8.35 Бездельник. 8.55 "Моя любовь, моя печаль". 9.25 Мультфильмы. 9.55 "Окаванго". X/f (США). 9-я с. 10.25 Туробъектив. Путешествия, встречи, отдых. 10.45 "Преступление и наказание". Худ. фильм. 1-я серия. 15.00 Новости. 15.10 "Прошлогодня кадрили". X/f. 16.30 "С чего начинается Родина". Видеофильм. 16.50 Воспоминания о Миколе Равенском. Древо вечности. 17.30 Уроки Н.Новожиловой. 18.00 АТН, Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 "Белвидеоцентр" представляет. "В минуты музыки". Док. фильм. 19.00 "Лада ОМС" представляет. "Моя любовь, моя печаль". Телесериал. 19.30 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Динамо-93" - "Динамо" (Минск), 2-й тайм. 20.20 SOS. 20.25 Экономист. 20.35 Скрижали. Томас Мор и его "Утопия". 20.40 Колыбельная. 21.00 Новости. 21.40 Музыкальный антракт. 21.45 "Пепел". Четырехсерийный худ. фильм (Польша). 1-я серия. 23.00 Новости. 23.15 Под куполом Вселенной.

1 КАНАЛ

5.00 Телеутро. 8.00, 23.15 Новости. 8.20 "Тропиканка". 9.10 Человек и закон. 9.40 Семь дней спорта. Футбол. 14.20 Телерадиокомпания "Мир". 15.00 Посмотри, послушай. 15.20 Юные дарования. 15.40 Марафон-15. 16.05 "Элен и ребята". 16.30 Джэм. 17.00, 20.00 Время. 18.10 Час пик. 18.35 Угадай мелодию. 19.05 Тема. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.50 Из первых рук. 21.00 "Гамлет", 2-я с. 22.35 Версия. 22.40 Магическое.

Канал "РОССИЯ"

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Требуется... требуются... 9.55 Телегазета. 10.05 "Генеральный конструктор". Док. фильм. 10.35 Миллиейская хроника. 10.45 Ура! Каникулы. "Бременские музыканты". Мультсериал (Испания). 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Старты надежд. Спортивная программа. 15.50 Месяцеслов. 16.20 Новая линия. 16.50 "Бегство с Юпитера". Худ. фильм (Австралия). 17.15 Никто не забыт. 17.20 "Россия. Объяснение в любви". Художественно-публицистический цикл. 17.55 Неполученная тема. 18.10 L-клуб. 19.25 "Допрос". Худ. фильм. 21.05 "Подлинный художник, истинный артист, настоящий убийца. Телефильм. 1-я серия. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 "Океан". X/f. 23.30 Экран криминальных сообщений.

Санкт-Петербург

12.00 Стиль жизни. 12.15 Мультфильм. 12.35 "Немецкая волна". 12.55 Грод и горожане. 13.25 "Открытая книга". Многосерийный x/f 2-я серия. 14.30, 18.30, 21.40 Информ ТВ. 14.45, 17.10, 18.00 Муз момент. 14.50 Советы и садоводы. 15.00 "Хромые выйдут первыми". X/f. 16.55 "Южная Африка: новые горизонты". Телефильм. 17.15 "Отражение". Телефильм. 17.25 По всей России. 17.35 Веселый хоровод. 18.05 Телеблиц. 18.10 Мультфильм. 18.45 Спортивные новости. 18.55 "Открытая книга". X/f 2-я с. 20.05 Телеслужба безопасности. 20.15 Романсы. Исполняет народный артист России А. Соловьяненко. 20.35 "Хочешь? Смотри..." Юмористическая программа. 21.35 Подземные сокровища новгородцев. 21.55 Спорт... спорт... спорт... 22.15 Т. Уильямс. "Татуированная роза". Спектакль МХАТ им. Горького.

Польша - 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседы. 09.00 Телепредставление для детей. 09.15 Маленькие сказки. 09.25 Гимнастика. 09.30 Лето с волшебником. 10.00 Новости. 10.10 Серил пр-ва Англии. 10.35 "Ни за какие скорюпины". Серил пр-ва Польши. 11.00 "Джулия Джокер". Серил пр-ва Германии. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Рынок труда. 12.20 Это легко. 12.30 Лето. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.35 Настоящий конец Сибири. 13.50 Тележурнал. 14.05 Встреча со Станиславом Лемом. 14.30 Книга чудес техники. 15.00 "Час в...". Фильм пр-ва Польши. 16.15 Спортивный журнал. 16.35 Альбом костелов. 16.55 Играй с нами. 17.20 Искусство. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Лично к лицу. 18.50 Миниатюры. 18.55 Документальный фильм. 19.30 Серил пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 "Отцы и сыновья". Фильм пр-ва США. 22.50 Публицистическая программа. 23.30 Телетеатр. 00.00 Новости. 00.10 Документальный фильм. 01.00 Репортаж. 01.15 Клуб одиноких сердец.

Польша - 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 "Радиороманс". Серил пр-ва Польши. 10.00 Грусть и мечты. 10.20 "Сокровища азиатской культуры". Документальный серил. 11.00 Программа для детей. 11.25 Мультсериал. 11.30 Телетурнир. 12.00 "Запретная любовь". Серил пр-ва Испании. 12.50 Музыкальное лето. 13.50 Академия здоровья. 14.00 Панорама. 14.20 Сегодня. 16.00 Приветствие. 16.05 Мультсериал. 16.30 Спортивная студия. 17.00 Тележурнал. 17.10 Католическая программа. 17.30 Телетурнир. 18.00 1 августа и дальше. 18.15 "Победитель берет все". Серил пр-ва Германии. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.00 Телетурнир. 20.35 Программа для детей. 21.00 Варшавские дети. 21.50 Спортивная программа. 22.00 Панорама. 22.30 Тележурнал. 23.05 "Сауна". Художественный фильм. 01.00 Панорама. 01.05 "Трудный век". Фильм пр-ва США.

СЕРАДА, 2 ЖНІЎНЯ

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Экономикст. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.15 "Лада ОМС" представляет. "Моя любовь, моя печаль". Телесериал. 8.45 "Путешествие с оркестром. Штрихи к портрету Павла Когана". 9.50 Мультфильм. 10.00 "Окаванго". X/f. 10-я серия. 10.30 "Браво, бравушки!". Фильм-концерт. 11.05 "Преступление и наказание". Худ. фильм. 2-я серия. 12.50 Видимо-невидимо. 15.00 Новости. 15.10 "Свой среди чужих, чужой среди своих". Худ. фильм. 16.45 "Глазами зоолога". Док. фильм. 17.05 "Крок". "Только имя да эко". Фильм-призер телефестиваля "Вечный огонь" в Архангельске. 18.00 АТН, Би-би-си, Си-эн-эн. 18.45 "Белвидеоцентр" представляет. "Художник Николай Селещук". Док. ф. 19.00 Дедка за репку. Советы садоводам. 19.30 "Злободневка". Принимает участие министр связи Республики Беларусь В. Гончаренко. Прямая линия. 20.30 Экономикст. 20.45 Колыбельная. 21.40 Новости. 21.30 Музыкальный антракт. 21.45 "Пепел". X/f. 2-я серия. 22.30 "Королева и ее рыцари". Подготовка белорусских легкоатлетов к чемпионату мира. 23.05 Новости. 23.20 Под куполом Вселенной. 23.25 Столица. Тележурнал.

1 КАНАЛ

5.00 Телеутро. 8.00, 23.20 Новости. 8.20 "Тропиканка". 9.10 В мире животных. 9.45 Семь дней спорта. Велоспорт. 14.20 Телерадиокомпания "Мир". 15.00 Домисолька. 14.50 Фан-клуб. 16.05 "Элен и ребята". 16.30 Тин-тоник. 17.00, 20.00 Время. 18.10 Час пик. 18.35 Угадай мелодию. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.50 "Сто долларов на солнце". Худ. фильм (Франция). 23.50 Версия.

Канал "РОССИЯ"

6.30 Время деловых людей. 7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.20 Клип-антракт. Гарри Голд. 7.30 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Требуется... Требуется... 7.55 Пилигрим. 8.40 Телегазета. 8.45 Антреприза. 9.30 Ключевой момент. 9.40 Крестьянский вопрос. 10.05 "Капюшонный кролик". Художник Анатолий Белкин. 10.35 Миллиейская хроника. 10.45 Ура! Каникулы. "Приключения поросенка Фунтика". Мультфильм. 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Чья сторона? 16.20 Дальний Восток. 16.50 "Бегство с Юпитера". Худ. фильм (Австралия). 17.15 Площадь искусств. "Венецианский карнавал". 17.45 Торговый дом. 18.00 Я-лидер. 18.25 Своя игра. 19.25 "Санта-Барбара" Худ. фильм. 20.20 Рек-тайм. 20.50 Танц-экспресс. 21.10 Клуб губернатора. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.40 Экран криминальных сообщений. 22.50 Фильм Ж.Л. Годара "Уик-энд" (Франция-Италия).

Санкт-Петербург

12.00 Стиль жизни. 12.15 Мультфильм. 12.35 "Немецкая волна". 12.55 Город и горожане. 13.25 "Открытая книга". X/f 3-я серия. 14.30, 18.30, 21.40 Информ ТВ. 14.45, 16.35, 18.00 Музыкальный момент. 14.50 Советы садоводам. 15.00 "линия смерти". Худ. фильм. 16.40 "Грибная пора". Телефильм. 17.00 "Северный сфинкс". Передача 1-я. 17.20 Сказка за сказкой. "Хитрецы". 18.05 Телеблиц. 18.10 Мультфильм. 18.45 Спорт-новости. 18.55 "Открытая книга". Худ. фильм. 3-я серия. 20.05 Телеслужба безопасности. 20.15 Мультфильм для взрослых. 20.25 Блеф-клуб. 21.00 От первого лица. Выступление председателя Комитета по делам Содружества независимых государств В. Густова. 21.15 "Песни нашей памяти" А. Колкер. Передача 2-я. 21.55 Спорт, спорт, спорт... 22.15 Храм. 22.45 "Жермена и Бенжамен". X/f (Франция). 5-я с.

Польша - 1

07.00 Кофе или чай. 08.45 Беседа. 09.00 Телепредставление для детей. 09.15 Маленькие сказки. 09.25 Гимнастика. 09.30 Лето с волшебником. 10.00 Новости. 10.10 "Новые приключения черного князя". Серил пр-ва Англии. 11.05 "Слава". Серил пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Киножурнал. 12.30 Лето. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Репортаж. 13.45 Случаи. 14.00 Красиво в южной Польше. 15.00 Художественный фильм. 16.20 Спортивная программа. 17.00 Телетурнир. 17.25 Программа для молодежи. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Развлекательная программа. 18.45 С камерой среди зверей. 19.05 "Солнечный патруль". Серил пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 "Жандарм и инопланетяне". Комедия пр-ва Франции. 22.40 Пульс дня. 23.00 Вопросы о Катини. 23.35 Что нового? 00.00 Новости. 00.10 "Танцуй с Регитзой". Фильм пр-ва Дании. 01.35 Компьютерная школа. 01.50 Документальный фильм.

Польша - 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 "Все кроме любви". Серил пр-ва США. 10.00 Грусть и мечты. 10.20 Животные Австралии. 10.45 Краковские легенды. 11.00 Кроссворд. 11.25 Мультсериал. 11.30 Звоню вам. 12.00 "Наш приятель доктор Шпехт". Серил пр-ва Германии. 12.55 Музыкальное лето. 13.50 Академия здоровья. 14.00 Панорама. 14.20 Сегодня. 16.00 Приветствие. 16.05 "Виджет". Серил пр-ва США. 16.30 Животные вокруг нас. 16.55 Документальный фильм. 17.30 Телетурнир. 18.00 "Победитель берет все". Серил пр-ва Германии. 18.55 Розыгрыш лото. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.00 Колесо фортуны. 20.35 Кроссворд. 21.00 Программа кабре. 21.50 Спортивная программа. 22.35 Экспресс репортеров. 23.05 Телетеатр. 00.40 Духовные тропы. 01.00 Панорама. 01.05 Документальный фильм.

ЧАЦЬВЕР, 3 ЖНІЎНЯ

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль. 7.50 Эканамикст. 8.00 Зеркало Си-эн-эн. 8.15 Киноконцерт. 8.55 Мультфильмы. 9.55 "Акванга" Худ. фильм (США). 10.25 Уроки Натальи Новожиловой. 10.55 Хит-парад белорусской песни. 11.45 "А. Блок". Док. фильм. 12.40 "Никто не заменит тебя" Худ. фильм. 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Новости. 15.10 "Убить дракона" Худ. фильм. 1-я и 2-я серии. 17.10 "Где бродит лесовик" Док. фильм. 17.30 "Танцевальная феерия" Часть 1-я. 18.10 Безработица и молодежь (Гр.). 18.20 Дневник Приниманья. 18.30 С пресс-конференции академика А. Н. Свириденка (Гр.). 19.00 Финансово-экономическое положение Беларуси. 19.30 "Крок" Информ. программа. 20.00 "Моя любовь, моя печаль" телесериал. 20.30 Студия "Эксклюзив". Веси. 20.40 Калыханка. 21.30 Музыкальный антракт. 21.40 Студия "Политика". 21.55 Экономикст. 22.10 "Пепел" Худ. фильм. 3-я серия. 23.40 Под куполом Вселенной.

1 КАНАЛ

5.00 Телеутро. 8.00, 23.35 Новости. 8.20 "Тропиканка". 9.10 Клуб путешественников. 9.55 Семь дней спорта. Теннис. 14.20 Телерадиокомпания "Мир". 15.20 На балу у Золушки. 15.40 Компьютер-холл. 16.05 "Элен и ребята". 16.30... До 16 и старше. 17.00, 20.00 Время. 18.10 Час пик. 18.35 Лотто "Миллион". 19.05 Золотой кадр. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.50 Москва. Кремль. 21.10 "Пять углов". X/f (США). 23.00 Версия. 23.10 В мире джаза.

Канал "РОССИЯ"

6.30 Время деловых людей. 7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести. 7.25 Звезды говорят. 7.35 Ритмика. 7.50 Требуется... требуются... 7.55 Телегазета. 8.00, 19.35 "Санта-Барбара" Телесериал. 9.40 Крестьянский вопрос. 10.05 Музыкальный эксклюзив. 10.20 Миллиейская хроника. 10.30 Торговый дом. 10.45 "Бременские музыканты" Мультсериал. 11.15 Новая линия. 15.05 Там-там новости. 15.20 Праздник каждый день. 15.30 Разноцветная призма. 16.20 Наука сегодня. 16.50 "Бегство с Юпитера" Худ. фильм. 17.20 Российские железные дороги. 17.35 Карьера. 18.05 Шесть соток. 18.25 Музыка всех поколений. 19.25 Де-факто. 20.30 Джентельмен-шоу. 21.05 "Подлинный художник, истинный артист, настоящий убийца". Телефильм. 2-я серия. 22.30 Река времени. 22.35 Автомиг. 22.45 Хроно. 23.15 В. Токарев "Вот я стал богатым сэр" Муз. фильм.

Санкт-Петербург

15.00 "Открытая книга". Худ. фильм. 4-я серия. 16.05 "Вуокса". Телефильм. 16.15, 17.00, 18.05 Муз. момент. 16.20 Советы садоводам. 16.30 Фильмы режиссера О. Ерышева. "Державна красоты". 17.05 По всей России. 17.15 Сказка за сказкой. 17.45 Памяти И. Смоктуновского. "Седой Урал". Телефильм. 18.10 Телеблиц. 18.15 Мультфильм. 18.30, 21.40 Информ ТВ. 18.45 Спортивные новости. 18.55 "Открытая книга" X/f. 4-я с. 20.00 Телеслужба безопасности. 20.10 Ура! Комедия. "Настя". X/f. 21.55 Спорт... спорт... спорт... 22.71: "Наобум". Кинорежиссер А. Рогожин. 22.30 Спортивная гимнастика. Чемпионат России. 23.00 "Жермена и Бенжамен". Худ. фильм. 6-я серия.

Польша - 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 Телепредставление для детей. 09.15 Маленькие сказки. 09.25 Гимнастика. 09.30 Лето с волшебником. 10.00 Новости. 10.10 "Морские сорванцы". Серил пр-ва Новой Зеландии. 10.35 Братство игр и приключений. 11.00 "Репортер идет по следу". Серил пр-ва Канады. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Таков мир. 12.30 Лето. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.20 Балтийские новости. 13.45 Тележурнал. 14.00 В райском саду. 14.20 Животные мира. 15.00 "Мы любим русалок". Комедия пр-ва Польши. 16.25 Спортивный журнал. 16.40 Приятное с полезным. 17.00 Мультсериал. 17.25 Музыкальная программа. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Автожурнал. 18.40 Католический журнал. 19.05 Киножурнал. 19.30 "Папа майор". Серил пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.15 Мультфильм. 20.30 Новости. 21.10 "Жар тропиков". Серил пр-ва Канады. 22.05 Только в первой программе. 22.45 Правительственный журнал. 22.55 Журнал о риске и отваге. 23.25 Лексикон польской развлекательной музыки. 23.40 Полицейский журнал. 01.00 Хозяйственные новости. 00.15 Документальный фильм. 01.15 "Процесс короля". Фильм пр-ва Португалии.

Польша - 2

08.00 Панорама. 08.10 Спортивная программа. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 "Дети, заботы и мы". Серил пр-ва США. 10.00 Грусть и мечты. 10.20 Документальный серил. 10.45 Грекокатолические церкви. 11.00 Клуб пана Рыся. 11.25 Мультсериал. 11.30 Тележурнал. 12.00 "Игра миражей". Фильм пр-ва Италии. 13.50 Академия здоровья. 14.00 Панорама. 14.20 Сегодня. 16.00 Приветствие. 16.05 Спортивная студия. 16.30 Программа о животных. 17.00 Документальный фильм. 17.30 Телетурнир. 18.00 "Залив Мэрлиноу". Серил пр-ва Новой Зеландии. 18.45 Тележурнал. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.00 Один из десяти. 20.35 Клуб пана Рыся. 21.00 Спортивная программа. 22.00 Панорама. 22.35 Художественный фильм. 01.20 Панорама. 01.25 Концерт.

28 ліпеня - 3 жніўня 1995 г.

7

НА ТЭЛЕВІЗЫІ

ПЯТНІЦА, 4 ЖНІЎНЯ

Белорусское телевидение

7.35 Утренний коктейль 7.50 Эканамикст 8.00 Зеркало Си-эн-эн 8.15 "Моя любовь, моя печаль" Телесериал 8.45 "Фея кукол" Фильм-балет 9.45 "Акванга" Худ. фильм (США) 10.15 Программа мультфильмов 10.45 "Вольный ветер" Худ. фильм 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Новости 15.10 "Профессионал" Худ. фильм (Франция) 16.55 Мультфильм 17.05 "Танцевальная феерия" Часть 2-я 17.30 Сельскохозяйственные коллективы Ошмянского района Гродненской области 18.10 Только по пятницам (Гр.) 18.50 Дневник Принеманья (Гр.) 19.00 "Тэ-лесабырна" 19.20 Для тех, кто верит и не верит 19.40 Мультфильм 19.50 Белорусы в мировых играх. Передача 1-я 20.10 Диалоги 20.30 Эканамикст 20.40 Калыханка 21.30 Музыкальный антракт 21.45 "Аколада" 22.30 Под куполом Вселенной 22.35 "Пепел" Худ. фильм 4-я серия

1 КАНАЛ

5.00 Телеутро. 8.00, 0.10 Новости. 8.20 "Тропиканка". 9.50 Семь дней спорта. Баскетбол. 14.20 Телерадиоккомпания "Мир". 15.00 "Белый клык". 15.25 Созвездия Орфея. 15.35 Новая реальность. 16.05 Рок-урок. 17.00, 20.00 Время. 18.10 Дикое поле. 18.25 Человек и закон. 18.55 Поле чудес. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.50 "Камо грядеши". 4-я с. 22.00 Версия. 22.15 Взгляд. 23.05 Музобоз. 23.45 Человек недели.

Канал "РОССИЯ"

6.30 Время деловых людей 7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести 7.25 Звезды говорят 7.35 Ритмика 7.50 Требуется... требуются... 7.55 Совершенно секретно 8.45 Телегазета 8.50, 19.25 "Санта-Барбара" Телесериал 9.40 Крестьянский вопрос 10.05 "Под сенью липовых аллей" Док. фильм 10.20 Милицейская хроника 10.30 Торговый дом "Ле Монти" 10.45 "Бременские музыканты" Мульт. 11.15 Новая линия 16.50 "Суперпапа" Худ. фильм 18.30 Киноафиша 18.40 Горячая десятка 20.25 "Подлинный художник, истинный артист, настоящий убийца" Телефильм, 3-я и 4-я серии 21.50 Клип-антракт 22.30 Река времени 22.35 Автомиг 22.45 "Эти старые любовные письма" Худ. фильм

Санкт-Петербург

12.00 Стиль жизни. 12.15 Мультфильм. 12.35 "Немецкая волна" 12.50, 16.10, 17.50 Музыкальный момент. 13.00 Город и горожане. 13.30 Концерт камерной музыки. 13.55 Мультфильм. 14.15 Советы садоводам. 14.30, 18.45, 21.40 Информ ТВ. 14.45 Ура! Комедия. "Настя". Худ.фильм. 16.15 Мультфильм. 16.30 "Европейский калейдоскоп". 17.00 Хрустальный ключ". Фестиваль видеоклипов. 17.20 Заметки на полях шляпы. 17.55 Футбол. Чемпионат России. "Зенит" (Санкт-Петербург) - "Сокол" (Саратов) 2-й тайм. 19.05 Мультфильм для взрослых. 19.15 "Каменные цветы". Худ. фильм (Индия). 1-я серия. 20.35 Телеслужба безопасности. 20.45 "Каменные цветы". Х/ф. 2-я серия. 21.55 Спорт...спорт...спорт... 22.15 "Ночное пение соловья на Берклисквер". Худ.фильм.

Польша - 1

07.00 Кофе или чай? 08.45 Беседа. 09.00 Телепредставление для детей. 09.15 Маленькие сказки. 09.25 Гимнастика. 09.30 Дошкольные дома. 10.00 Новости. 10.10 Серил пр-ва Канады. 11.05 Серил пр-ва США. 11.50 Музыкальная программа. 12.00 Тележурнал. 12.30 Лето. 13.00 Новости. 13.10 Агробизнес. 13.15 Репортаж. 14.05 Состояние души. 14.30 Евротуристка. 14.35 Быть здесь. 15.00 "Молодые наездники". Серил пр-ва США. 16.30 Спортивная программа. 16.40 Военный журнал. 17.00 Программа для самых маленьких. 17.25 Музыкальная программа. 18.00 Телеэкспресс. 18.15 Культурно-публицистический журнал. 18.35 Домашняя помощь. 19.00 Свидание втемную. 19.40 Тележурнал. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 "М. А. С. Н.". Фильм пр-ва США. 23.05 Пульс дня. 23.20 Четверть часа. 23.35 Тележурнал. 00.05 Новости. 00.20 Развлекательная программа. 00.50 Будь человеком, товарищ. 01.00 "Летняя жара". Фильм пр-ва США. 02.15 Вокруг большой сцены.

Польша - 2

08.00 Панорама. 08.10 Спорт. 08.20 Утренний гость. 08.50 Академия здоровья. 09.00 Местная программа. 09.30 "Полный дом". Серил пр-ва США. 10.00 Грусть и мечты. 10.30 "Подводные приключения". Документальный сериал. 11.00 Программа для детей. 11.25 Мультсериал. 11.30 Гениальная эпоха. 12.00 "Сандокан". Серил пр-ва Италии. 13.25 Тележурнал. 14.00 Панорама. 14.20 Сегодня... 16.00 Приветствие. 16.05 Мультсериал. 16.30 Школа луноу. 17.00 "Нескучные дни". Серил пр-ва США. 17.30 Военная программа. 18.00 "Победитель берет все". Серил пр-ва Германии. 19.00 Панорама. 19.10 Местная программа. 20.00 Один из десяти. 20.35 Музыкальная программа. 21.00 Концерт. 21.50 Спортивная программа. 22.00 Панорама. 22.35 Концерт. 23.10 Художественный фильм. 00.40 Спортивная студия. 01.00 Панорама. 01.05 Музыкальное лето.

СУБОТА, 5 ЖНІЎНЯ

Белорусское телевидение

8.00 Экономикст. 8.10 Зеркало Си-эн-эн. 8.25 Праздник в Будславе. 9.00 Здоровье. 9.30 "Лулу - ангел цветов" мульт. 10.15 Телефестиваль творчества инвалидов. (Гродно) 10.25 Бон тон 10.55 На музыкальных параллелях. Л.Бетховен 11.25 Чернобыль: проблемы и решения 12.15 "Валентин и Валентина" Худ. фильм 13.40 Четвертое измерение 14.40 "Пять звезд". Телеигра 15.30 Телевизионный дом кино 16.25 Волчекшоу 16.55 "Тропическая жара" Худ. фильм (Канада-США) 17.55 Народная медицина: Проблемы и перспективы 18.45 Финансовый час 19.00 "Специальная олимпиада" Белорусы в мировых играх. Передача 2-я 19.20 Концерт И.Кобзона 20.00 Спортивные новости 20.30 Калыханка 20.50 Телеанонс 21.00 Новости 21.00 "Ночь на Ивана Купалу" Телесмост Минск-Москва 22.35 Михаил Задорнов в худ. фильме "Хочу вашего мужа" 23.55 Под куполом Вселенной 24.00 Видимо-невидимо

1 КАНАЛ

6.30 Телеутро. 8.00, 23.40. Новости. 8.20 Легго-го! 8.50 "Секреты моего лета". 9.25 Утренняя почта. 10.00 Смак. 10.15 Здоровье. 10.50 Провинция. 11.20 Бомонд. 11.40 "Большая руда". Худ.фильм. 13.25 Зеркало. 14.20 Большие гонки. 14.50 "Золотой кадр". И.Андроников. 15.35 В мире животных. 16.15 Рискнуть и победить. 17.00, 20.00 Время. 17.2: "Здесь течет река". Х/ф (США). 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.50 "Камо грядеши". 5-я с. 21.55 Смехопанорама. 22.45 "До и после ...".

Канал "РОССИЯ"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести 7.25 Звезды говорят 7.30 "Отсветы" Док. фильм 7.45 От "Винта" 8.00 Продленка 8.15 Мировая деревня 8.45 Музыка на десерт 9.00 Пилигрим 9.45 Аниматика 10.15 До Москвы - далеко 11.00 "Рождение звезды" Худ. фильм 13.20 Де-факто 13.35 "Мегрэ у министра" Худ. фильм. Часть 1-я 14.20 "Горбатые киты - тихие гиганты" Док. фильм из телесериала "Тайны животных" 15.15 Мульт-пульти 15.25 Золотая шпора 15.55 Футбол. Чемпионат России 17.55 Двойной портрет 18.45 Группа "Свинцовый туман" 19.25 "Открытие Мерилин Монро" Худ. фильм (США) 20.20 Легкая атлетика. Чемпионат мира 21.15 "Подлинный художник, истинный артист, настоящий убийца" Телефильм, 5-я серия 22.30 Река времени 22.35 Автомиг 22.40 Программа "А" 23.40 Легкая атлетика. Чемпионат мира 00.20 Ночной разговор 00.25 "Декамерон" Мульт. для взрослых. История 4-я

Санкт-Петербург

6.30 Христос во всем мире. 7.00 Доброе утро. 9.00 Стиль жизни. 9.15 Фильмы режиссера О.Ерышева. "Виталий Бианки". 10.20 "Жизнь и удивительные приключения Робинзона Крузо". Х/ф. 11.50 "Моя музыка". Песни, цирк, праздник. 12.20 Теледоктор. 12.40 "Арктическая Одиссея". Телефильм (Норвегия). 13.35 Исторический альманах. 14.05 "Воздушный извозчик". Х/ф. 15.25 "Сен Жермен де Пре". Телефильм. ч.3-я "Поздние времена". 15.55 "Дон Паскуале". Музыкальный фильм. 17.00 Ребята о зверятах. 17.30 "Вечевой волник". К 775-летию Александра Невского. 18.05 Мультфильм. 18.30, 21.40 Информ ТВ. 18.55 Встреча с Л.Долиной. 19.25 Мультфильм для взрослых. 19.35 "Оранже ТВ". "Мертвый сезон" на экране и в жизни. 20.15 Теле-гриф. 20.35 "Не будите спящую собаку". Худ.фильм. 1-я и 2-я серии.

Польша - 1

08.00 Экологическая программа. 08.15 Из Польши. 08.30 Все об огороде. 09.00 Новости. 09.05 Агролиния. 09.30 Серил пр-ва Австралии. 10.20 Программа католической редакции для детей. 10.45 Программа для детей. 11.30 Перец и ваниль. 12.00 "Охотник на крокодилов". Документальный сериал. 12.40 Черное и белое. 13.00 Новости. 13.05 Страна. 13.25 Телегетар. 14.30 Мультфильмы У. Диснея. 15.45 Тележурнал. 16.30 Животные мира. 17.00 "Билл Гоусби шоу". Серил пр-ва США. 17.20 Тележурнал. 18.00 Телеэкспресс. 18.20 Спортивная студия. 19.05 "День за днем". Серил пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 "Кома". Фильм пр-ва США. 23.10 Тележурнал. 00.10 Новости. 00.20 Документальный фильм. 00.55 Спортивная суббота. 01.20 "Кровавый путь". Фильм пр-ва США. 02.50 За границей реального.

Польша - 2

08.00 Панорама. 08.10 Музыкальные новости. 08.30 Такие одинокие. 08.50 Урок языка глухонемых. 09.00 Мультсериал. 09.25 Приветствие. 09.30 Местная программа. 10.30 Путешествие во времени и пространстве. 11.30 Программа для детей. 12.30 Духи, замки, упыри. 13.00 Музыкальный фильм. 14.45 Вторая программа. 14.55 Документальный фильм. 15.50 Жизнь рядом с нами. 16.20 Спортивная студия. 16.45 Документальный фильм. 17.15 Приветствие. 17.20 Теле-турнир. 17.50 Серил пр-ва США. 18.35 Местная программа. 18.55 Розыгрыш лото. 19.00 Панорама. 19.10 Спортивная программа. 20.00 Тележурнал. 20.35 Программа для детей. 22.00 Панорама. 22.30 Слово на воскресенье. 22.35 Спортивная студия. 23.00 "Леди Джейн". Фильм пр-ва Англии. 01.20 Панорама. 01.25 Концерт.

НЯДЗЕЛЯ, 6 ЖНІЎНЯ

Белорусское телевидение

8.00 "Один за всех" Фильм-концерт 8.40 Программа мультфильмов 9.30 Про шахматы и шахматистов 10.00 "Конон и его молодые бойцы" Мультсериал (США) 10.30 "Все нормально, мама" Развлекательная программа 11.00 Уроки Натальи Новожиловой 11.30 Туробъектив 11.50 "Покровские ворота" Худ. фильм 14.05 Вызывает спотландия 15.00 Авто-парк 15.15 Премьер-кино 15.55 Телеанонс 16.00 Дневник чемпиона мира по международным шашкам 6.30 "Бочка комиксов" Юмористическая программа 17.00 Тайны мира "Экспедиция" Научно-популярный фильм (Венесуэла) 9-я серия 17.35 Стиль 17.55 "Господа авантюристы" Худ. фильм 19.20 Абибок 19.40 "Специальная олимпиада" Белорусы в мировых играх. Передача 3-я 20.00 Резонанс 20.40 Калыханка 21.00 Карамболь. Рок-группа "Агата Кристи" 21.35 "Посредник" Маст. фильм 23.40 Под куполом Вселенной

1 КАНАЛ

6.30 Телеутро. 8.00, 23.40. Новости. 8.20 С утра по-раньше. 8.50, 16.50 Мультфильмы. 9.10 Пока все дома. 9.40 Утренняя звезда. 10.25 "Служу России". 11.00 "Всемирная география". 11.50 "Вся Россия". 12.15 "Радуга". 12.45 В эти дни 50 лет назад. 13.00 Под знаком "пи". 14.20 "Вокзал мечты". Ю.Башмет. 15.10 Клуб путешественников. 16.00 Окно в Европу. 17.00 Время. 17.20 "Телатр + ТВ". 18.00 "Один на один". 18.30 Кумиры, кумиры... 19.10 "Глубинная звезда". Х/ф. 21.00 Воскресенье. 21.55 "Камо грядеши". 6-я с. 23.05 Любовь с первого взгляда.

Канал "РОССИЯ"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Вести 7.25 Звезды говорят 7.30 "Свидетельство красоты" Док. фильм 8.00 Первый дубль 8.15 Золотой ключик 8.30 Футбол без границ 9.15 Доброе утро, Европа 9.45 Аты-баты... 10.15 Консолидация 10.20 Русское лото 11.05 "Никто не забыт" 11.10 Коробка передач 11.25 "Человек уходит за птицами" Худ. фильм 12.50 Сингальный экземпляр 13.20 Не вырубить... 13.35 "Мегрэ у министра" Худ. фильм. Часть 2-я 14.20 Кипрас Мажэйка "Параллели" 14.35 Твои возможности, человек 15.05 "Певческие бьеннале Москва-Санкт-Петербург" 15.25 Веди. Худ.-публ. программа 15.55 Все о моде 17.00 "Русалочка", "Новые приключения Винни Пуха" мульт. 17.55 Легкая атлетика. Чемпионат мира 19.25 "Ход королевы" Худ. фильм 21.15 "А и Б, и так далее..." мульт. 21.25 У Ксюши 22.30 Река времени 22.35 Автомиг 22.40 XX век в кадре и за кадром 23.30 Легкая атлетика. Чемпионат мира

Санкт-Петербург

6.30 Это наш день. 6.30 Целительное слово. 7.00 Доброе утро. 9.00 Стиль жизни. 9.15 "Петрушка". Музыкальный фильм. 9.55 "Шапка Мономаха". Х/ф для детей. 11.00 Воскресный лабиринт. 12.15 "С улыбкой доброй". Фильм-конц. 12.55 Посмотрим. Анонс телепрограмм. 13.10 "Классика-5". А.Глазунов. "Раймонда". Балет. 14.30 Слово - депутатам. 15.00 "Неизвестный Блок". Док.фильм. 15.30 Музыкальный момент. 15.35 "Антре". Цирковая программа. 16.00 Мультфильм. 16.15 А.С.Пушкин. "Медный всадник". 16.45 "Андре Тешине". Телефильм (Франция). 17.45 "Парад парадов" представляет Кая Метова. 18.30, 22.15 Информ ТВ. 18.55 "Викторина". Худ. фильм. 20.20 Легенды рока. Дайр Стрейтс. "Живая алхимия". 21.15 Ф.Сологуб. "Мелкий бес". Телеспектакль.

Польша - 1

08.00 Сельское хозяйство в мире. 08.15 Неделя. 09.00 Записки. 09.30 Утренний киножурнал. 09.55 Харцерский фестиваль. 10.20 "Дорога в Авонлеа". Серил пр-ва Канады. 11.15 "Огни большого города". Фильм пр-ва США. 13.00 Трансляция из Ватикана. 13.20 Говорим открытой. 14.00 Новости. 14.15 Телеконцерт пожеланий. 14.45 Антенна. 15.10 "Четыре танкиста и собака". Серил пр-ва Польши. 16.05 Это только слух. 16.30 Золотые годы рокенд-рола. 17.00 Спортивная студия. 18.00 Телеэкспресс. 18.25 Стоит посмеяться. 18.55 Тележурнал. 19.05 "Доктор Квинн". Серил пр-ва США. 20.00 Вечеринка. 20.30 Новости. 21.10 "Улыбка судьбы". Серил пр-ва США. 22.00 Концерт. 22.15 Развлекательная программа. 23.00 Правительственный журнал. 23.30 Спортивное воскресенье. 23.45 Близкие встречи. 23.50 "Удивительная любовь". Фильм пр-ва США. 02.15 Музыкальная программа.

Польша - 2

08.00 Эхо недели. 08.30 Фильм для глухих. 09.15 Слово на воскресенье. 09.20 Приветствие. 09.30 Местная программа. 10.30 Спортивная студия. 11.00 Отчизна. 11.15 Час с Ханной Барберой. 12.10 Телетат для детей. 12.50 Вторая программа. 13.00 "Битва титанов". Фильм пр-ва Англии. 15.00 Спортивная студия. 16.00 Приветствие. 16.10 Спортивная студия. 17.00 "Радиороманс". Серил пр-ва Польши. 17.30 Тележурнал. 18.00 Программа кабаре. 18.50 Местная программа. 19.00 Спортивная студия. 20.05 Тележурнал. 20.35 Мультсериал. 21.00 Концерт. 22.00 Панорама. 22.30 Необитаемый остров. 23.25 "30-е годы в Мельбурне". Серил пр-ва Австралии. 00.20 Спортивная студия. 01.00 Панорама. 01.05 Звезды мирового джаза.

**АФАРМЛЕНЬНЕ ГРАЗЬМЯШЧЭНЬНЕ
РЭКЛАМЫ ПА ТЭЛ.
45-29-96**

ПРАДАЕЦА:

аутамабіль "УАЗ-469" (кузаў ад "УАЗ-3151", рухавік ад "ГАЗ-34") з капітальнага рамонта.

Тэлефон 33-46-14.

УВАГА!

Мастацкай галерэі "МАДЭРН-АРТ" г.Горадні патрабуецца камерцыйны дырэктар, які валодае пытаньнямі рынку выяўленчага мастацтва.

Тэл. 44-85-20, 45-43-42.

АБ'ЯВА

Паважаны спадар Сяргей Ёрш, аўтар артыкула "Пасляваенны супраціў бальшавіцкім акупантам на Беларусі".

Зьвяртаемся да Вас з просьбай даслаць нам Ваш дакладны адрас альбо зьвязцаца з рэдакцыяй па тэлефонах.

Неабходна вырашыць важныя пытаньні.

Рэдакцыя газеты "Пагоня"

КАФ "БАЦЬКАЎШЧЫНА"

ЗЬДЗЯЙСНЯЕМ

паездкі на мікрааўтобусах РАФ у г.Беласток Рэспублікі Польшча.
АДПРАЎЛЕНЬНЕ з чыгуначнага вакзалу Горадні штотдзённа, акрамя нядзелі і панядзелка, а 8-ай гадзіне раніцы.
Па білеты і наўчары зьвяртацца на адрас: г.Горадня, вул.Савенкая,10, п.1 з 10.00 да 17.00.

Тэл. 45-29-59.

КАРЫСНЫЯ ПАРАДЫ

ШТО РАБІЦЬ ПРЫ ЎКУСАХ ПЧОЛ, ВОС І КАМАРОЎ?

Лічыцца, што 500 укусаў пчол сьмяротныя для чалавека. Пры ўкусах пчол і вос адразу з ранкі трэба выцягнуць джала, памазаць ранку нашатырным сьпірта, класыці холадны кампрэсы з раствору марганцоўкі, асабліва пры зьяўленьні высыпкі і пухіроў. Пры моцнай рэакцыі на ўкус (вялікі адэк, сутаргі, ірвота і г.д.), што можа сьведчыць аб павышанай адчувальнасьці да пчалінага (асінага) яду, трэба зьвярнуцца да ўрача.

Шмат непрыемнасьцей прыносяць летам камары. Яны размнажаюцца ў цёплых мокрых падвалах дамоў, у сырых лясах, каля рэк і азёр, на лецішчах у бочках з вадой і другіх месцах.

Звычайна не даюць нам спакою "хатні" камар "кулексы", або дзікі кулексы і лясны камар роду аэдэс. Кусаюцца толькі самкі, якім патрэбен бялок, што знаходзіцца ў чалавечай крыві, для разьвіцьця яек.

Пакусанае камарамі месца можна замазаць нашатырным сьпірта, які супакойвае сьверб і зьмяншае пухліну.

Ёсьць сродкі, якія адпужваюць камароў (рэпеленты). Пры жаданьні можна знайсці гваздзічнае масла, адэкалон "Гваздзіка", вьётнамскі бальзам "Залатая зорка". Для гэтай справы прыдатны і "Дзіхлафос", але гэта надта цяжкі занятак.

Некаторыя хваляць пыласос. Паспрабуйце наладзіць паляваньне на камароў у хаце, калі ніхто ня будзе супраць.

Ёсьць спецыяльныя ультрагукавыя прыборы, але, напэўна, абсалютнай страхожкі няма.

Таму для зьняцьця сьвербу і болю карыстацца нашатырным сьпірта, растворам пітной соды (1/2 чайнай лыжкі на шклянку вады), бальзамам "Залатая зорка", сокам сьвежай пятрушкі, кіслым малаком.

І.ДЗЯДОК

28 ліпеня - 3 жніўня 1995 г.

8

КРИМІНАЛЬНАЯ ХРОНІКА

ЗГВАЛТАВАНА І ЗАБІТА

Жудаснае забойства здзейснена ў Лідзе. Пасля зварту ў аддзел унутраных спраў гаррайвыканкаму жыхаркі райцэнтра і паведамленьня, што дахаты не вярнулася яе дачка, 1989 года нараджэння, супрацоўнікі міліцыі заняліся яе пошукам. Праз некаторы час у кустарніку, непадалёк ад інтэрната, дзе жыла дзяўчынка, быў знойдзены яе труп з прыкметамі згвалтавання і задушэння.

ВЫНІК СВАРКІ - СЬМЕРЦЬ

Непрацуючая жыхарка Горадні ў сваёй кватэры, пасварыўшыся з сужыцелькай былога мужа, прычыніла ёй пранікальнае раненне грудной клеткі з пашкоджаннем сасудаў сэрца. Гэта прывяло да таго, што жанчына памерла ў рэанімацыі, не прыходзячы ў прытомнасць. На месцы здарэння знойдзены кухонны нож.

ГВАЛТ

Знаёмства ў бары з двума невядомымі хлопцамі ледзь ня скончылася для гарадзенскай дзяўчыны трагедыяй. Спачатку яны прыставалі да яе, а затым прымушова завялі за дом на вуліцы Даватара і спрабавалі згвалтаваць. На шчасце, да месца здарэння набліжалася машына, гул якой спужаў злаўмыснікаў, і яны ўцяклі.

ДЗЬВЕРЫ ТРЭБА ЗАЧЫНЯЦЬ

Менавіта адчынненя дзверы дазволілі двум невядомым бесперашкодна трапіць у кватэру жыхаркі абласнога цэнтра Г. І яны, пагражаючы пісталетам, забралі ў яе 100 долараў ЗША, 65 тысяч рублёў і зніклі.

ПІЦЬ З НЕВЯДОМЫМІ НЕБЯСЬПЕЧНА

Падчас распіцця моцных напояў з невядомымі ў гаражы жыхара Горадні ў вёсцы Малышчына ўзнікла бойка. Пакуль ён бегаў тэлефанаваць у міліцыю, з гаража была адагнана яго аўтамашына "Мерседэс-300". Яе потым знайшлі ў той жа вёсцы, але з пашкоджанымі багажнікам, пабітым заднім шклом. Акрамя таго, з аўтамабіля скрадзена аўтамагнітола "Піонер", 102 далары ЗША і 380 тысяч рублёў.

ПЕНЬСІЯНЕР І ПАТРОНЫ

На рэчавым рынку ў Лідзе затрыманы мясцовы пеньсіянер. У яго знойдзена і канфіскавана 250 патронаў калібра 5,6 мм для стральбы з дробнакалібернай вінтоўкі.

НЯМА АХОВЫ - ЁСЬЦЬ КРАДЗЯЖЫ

З неахоўваемай атпэкі ў вёсцы Забалаца Воранаўскага раёну шляхам узлому дзвярэй здзейснены крадзёж медыкаментаў. Памер страт падлічваецца.

***

А ў вёсцы Квасоўка Гарадзенскага раёну непрацуючы, раней асуджаны жыхар Горадні і вучань мясцовай школы скралі з прамтаварнай крамы нарочныя гадзіннікі, адэкалон і іншыя тавары на суму звыш 2 мільёнаў рублёў.

"НА ДУРНЯ НЕ ПАТРЭБНЫ НОЖ"

Не аднойчы ў розных кутках Гарадзеншчыны фіксаваліся выпадкі махлярства.

У Лідзе падчас гадання невядомай цыганка завалодала 20 доларамі і залатымі вырабамі мясцовай жыхаркі.

***

У Горадні яшчэ дзеве жанчыны па аналагічнай прычыне з-за сваёй даверлівасці развіталіся з двума заручальнымі кольцамі, залатымі завушніцамі і 60 тысячамі рублёў.

***

А ў Ваўкавыску мясцовы жыхар быў вымушаны звярнуцца ў міліцыю, бо невядомы падманым шляхам завалодаў роварам яго дачкі. У гэтым жа горадзе невядомы пад маркай гадання завалодалі залатым ланцужком з кулонам, завушніцай і 5 доларамі, якія належалі навучэнцы Баранавіцкага медвучылішча.

ПАРУШЭННЕ КАШТАВАЛА ЖЫЦЦЯ

Працуючы на зернатоку ў вёсцы Жырмуны жыхар вёскі Скавароды Воранаўскага раёну парушыў патрабаванні тэхнікі бяспекі, зняўшы абаронныя агароджы і спусціўся ў завальную яму, дзе быў засыпаны зернем і задыхнуўся.

А.ДУК

Усё часцей і часцей у Горадні можна сустрэць коз, што пасуцца на газонах, у парках. Гарадзенцы купляюць гэтых жывёл, каб мець танныя малочныя прадукты.

Фатаграфаванне Ільіа БАРЫСАЎ.

ПАД ЭПДАЙ ТВЛ

Бадай кожны сучаснік усведамляе, што мы жывем зусім не ў паэтычным свеце. Недасканалая рэчаіснасць урываецца, карэктую, а часам і калечыць жыццё творчых людзей. Асабліва тых, хто вырашыў займацца мастацтвам дэле мастацтва. Аскетызм - зьява сёння надзвычай рэдкая, а таму каштоўная. Гэта таксама, як і самаахвярнасць. Падобныя якасці можна адшукаць хіба што ў паэзіі, якая выдаецца незалежным шляхам дзякуючы Таварыству Вольных Літаратараў (ТВЛ).

Менавіта гэта суполка заснавала ў 1992-м годзе серыю "Паэзія новай генерацыі" і за няпоўныя тры гады выпусціла ў свет дванаццаць арыгінальных зборнікаў. Гэта "Зямля Ханаан" і "Зваротныя правакацыі" Славаміра Адамовіча, "Крылы ператворання ў карэніны" і "Развітанне з Танталам" Алеся Аркуша, "Водар цела" і "Твар Тутанхамона" Юрыя Гуменюка, "Калідор"

Лявона Вольскага, "Рысасловы" Людкі Сільной, "Блюз каралеўскае кухні" Леры Сом, "Саната Арганата" Ігара Сідарука, "Праз галерэю" Сяргея Мінкевіча і "Пазамежнасць" Анжаліны Дабравольскай. Апошнія дзве кніжачкі пабачылі свет зусім нядаўна і, спадзяюся, будуць мець такі ж поспех сярод аматараў прыгожага пісьменства, як парярэднія зборнікі.

Таварыства Вольных Літаратараў плануе выдаць яшчэ некалькі томікаў паэзіі (сярод іх зборнікі гарадзенца Едруса Мазько і заўчасна памерлага паэта з Наваградчыны Андрэя Пяткевіча), каб завяршыць серыю "Паэзія новай генерацыі" і пачаць рэалізацыю іншых праектаў. Так, напрыклад, другі нумар незалежнага літаратурна-мастацкага альманаха "Калосьсе" зьявіцца ўжо ў кастрычніку - лістападзе, будзе мець скандальны розгалас і адразу стане рарытэтам. Акрамя гэтага ТВЛайцы мяркуюць правесці ў Горадні, Менску і Польшку шэраг культурных імпрэз, бо лічаць, што паэзія дапамагае пераадоляваць цяжкасці і яднае людзей.

Людвік САРОКА

СПОРТ

ЧАРГОВЫЯ «ТАРПЕДЫ» У БОК ГАРАДЗЕНСКАГА ФУТБОЛУ

Працягваюць здэкаваць над сваімі заўзятарамі футбалісты "Нёмана". 25 ліпеня іх "ахвярамі" сталі 600 найбольш адданных аматараў гэтай гульні, якія прыйшлі на стадыён, а таксама телегледачы, якія дзякуючы абласной тэлевізіі ўпершыню (няхай і ў запісе) мелі магчымасць паглядзець два таймы гульні "Нёмана" супраць дэбютанта лігі - сталічнай "Ататкі-Ауры". Сустрэча засьведчыла

поўную бездапаможнасць гарадзенскіх футбалістаў перад лёгкасцю "атакаў" "Ауры", на вастрыні якой зноў зазьвяў талент Ігара Гурыновіча, які вярнуўся з Аўстрыі. 0 - 4 і каментары, здаецца, не патрэбныя.

Няўдалым варта прызнаць і вынік гульні ў Лідзе, дзе мясцовы "Абутнік" пры поўнай сваёй перавазе так і ня здолеў перамагчы менскае "Тарпеда", згуляўшы ў нічыю 1-1. Між тым, астатнія лідары турнірнай табліцы свае "дзяжурныя перамогі" атрымалі, прычым у гульніх на выездзе: менскае "Дынама" над "Шыньнікам 3-0; іх "93-я" аднаклубнікі над магілёўскім "Тарпеда" 3-1; мазырскі МВКЦ над "Шахцёрам" 3-1. 3 перамогі над "Ведрычам" (3-1) стартаваў у чэмпіянаце "Днепр" "Дынама" з Берасяня ва ўпартай барацьбе перайграў "Маладэчна" 3-2, а срэбраны прызёр мінулага чэмпіяната "Дзвіна" згубіў ачкі, зрабіўшы нульваю нічыю з ледзь "дыхаючым" "Бабруйскам".

Сёння адбудуцца гульні V тура. "Нёман" дома сустрэнецца з "Бабруйскам", а "Абутнік" прымае магілёўскае "Тарпеда".

Вітаўт РУДНІК

«ФУТБОЛЬНЫ МЕРЫДЫЯН» СЛОНІМА

На пачатку жніўня у Слоніме павінен пабачыць свет другі нумар першай у Заходняй Беларусі рэгіянальнай спартовай газеты "Футбольны мерыдыян".

Выданне мае намер кампенсаваць аматарам гэтай гульні недахоп інфармацыі аб жыцці камандаў рэгіёну, а таксама змяшчаць цікавыя матэрыялы аб замежным футболе.

Віктар ЛЮДВІКОВІЧ.

НАПЕРАДЗЕ ШМАТ ВЫХАДНЫХ

Калі вы правялі выхадны цікава і зьмястоўна, з дарагімі вам людзьмі, то й панядзелак - дзень цяжкі - не падаецца вам такім ужо і шэрым.

У гэтым пераканаліся супрацоўнікі Шчучынскага РАУС, якія нядаўна разам з сям'ямі выдатна адпачылі на беразе Котры ва ўрочышчы "Шчаней".

Было весела і цікава. Сур'ёзныя, вечна заклапочаныя сьледчыя, паставыя, участковыя пераапрануўшыся ў шорты і футболкі, пераўтварыліся ў вясёлых разняволеных людзей. Фантазіям і выдумкам не было канца. Спартыўны азарт панавалі ў сэрцах і на імправізаваных пляцоўках.

САМ САБЕ ЛЕКАР

Бульба чылійская, або клубняносная (Solapan tuberosum) - шматгадовая расьліна сямейства паслёнавых.

Радзіма бульбы - Паўднёвая Амерыка, адкуль яна трапіла спачатку ў Гішпанію, потым у Італію, Францыю, Галандыю і іншыя краіны Эўропы. У Расею бульба папала ў пачатку XVIII ст. з Галандыі. У другой палове XVIII стагоддзя бульба распаўсюдзілася па ўсёй еўрапейскай частцы Расіі. У сябе на радзіме яна лічыцца шматгадовай культурай. У Эўропе, кліматычныя ўмовы якой для гэтай расьліны занадта суровыя, яна вырошчваецца як аднагадовая расьліна.

Бульба - культура ўніверсальная. Яна ідзе і на харчовыя, і кармавыя, і тэхнічныя мэты. Яе харчовыя якасці заключаюцца ў высокай каларыйнасці. Нездарма бульбу называюць другім хлебам. Па каларыйнасці яна ў два разы пераўважыла моркву і ў тры разы пераўважыла капусту. Цэнніца яна і тым, што зьяўляецца крыніцай вугляводаў, бялкоў і вітаміна С. Акрамя таго, у бульбе зьмяшчаюцца мінеральныя солі натрыя, кальцыя, жалеза, ёду, магнія, калія, серы, фосфару і другіх рэчываў, вельмі неабходных для нармальнай жыццядзейнасці чалавека.

Бульба - каштоўная лекавая расьліна ў народнай медыцыне. Вараная бульба валодае мацагонным і лёгкім слабительным дзеяннем. Сьвежавыціснуты сок зьніжае кіслотнасць страўніка, паляпшае работу кішчечніка, здымае болі ў страўніку, зьяўляецца супрацьзапаленчым сродкам.

Лічаць, што сок бульбы, як супрацьзапаленчы прэпарат, хутка загойвае раны, язву страўніка і дванаціцперснай кішкі.

Сок, або кашка з бульбы, дае станоўчы рэзультат пры апёках: 3-4 кампрэсы з сока ці кашкі - і стражнічныя вынікі вапай ці чыёй-небудзь неасцьцяржальнасці як рукой здыме.

Вельмі эфектыўная вараная бульба "у мундзірах". Яе трэба растаўчыць да горла. Пры зацяжных бранхітах прыкладваць да грудзей. Працэдуру выконваюць перад сном і бульбу трымаюць 20-25 хвілін (пакуль не астыве). За 3-4 такія працэдуры пазбавіцца ад хваробы.

Дзеля больш эфектыўнага лячэння вышэйзгаданую працэдуру можна ўскладніць. У каструлю з закіпеўшай вадой пакласці бульбу, зварыць "у мундзірах", зліць вадку і паставіць каструлю пад коўдру. Там адкрыць накрывку і на працягу 10-15 хвілін дыхаць парай з бульбы.

Сок са сьвежай бульбы п'юць пры запоры (1/4 - 1/2 шклянкі).

Калі вы за тыдзень зьелі 1,2 - 1,5 кг бульбы, гарантавана, што з арганізма выдалена 0,02 мг сьвінцу, затым вы абагаціліся вітамінам С. Вучоныя сьцьвярджаюць, што 10 кг бялка (губарына) бульбы могуць замяніць 7 кг мяса.

Бульба - крыніца мінеральных рэчываў, якія неабходны для нейтралізацыі кіслотнасці. Таму людзям, пакутуючым ад павышанай кіслотнасці, трэба піць сок са сьвежай бульбы. Але трэба падкрэсьліць, што карысныя рэчывы зьмяняюцца ў залежнасці ад сорту расьліны, кліматычных умоў, тэхналогіі апрацоўкі і шмат якіх іншых фактараў.

У лекабнай практыцы бульбу выкарыстоўваюць як мацагонны сродка пры захворвань-

Гарадзенская вуніцкая суполка глыбока смуткая з прычыны заўчаснай сьмерці Юрыя Слабажаніна і выказвае шчырыя спачувальныя родным і блізімкам набожжыка.

З захапленнем назіралі юныя ўдзельнікі фізкультурнага сьвята, як іх таты ганялі футбольны мяч. Усе разам перацягвалі канат, удзельнічалі ў сямейнай эстафеце, спаборнічалі ў плаванні і стральбе з пневматычнай зброі, радаліся перамогам.

Лепшымі футбалістамі прызнаны ўдзельнікі каманды міліцыі грамадзянскага правапарадку. У перацягванні канату перамагла каманда службы аховы. Лепшымі ў сямейнай эстафеце былі Пашукі, Зубелі і Сяргей.

Цудоўная прырода, касцёр, музыка, жарты, сьмех, плячэ, дарагія вочы каханага чалавека, цікавыя размовы, вясёлыя гульні, смачны абед - што яшчэ трэба для паўнацэннага адпачынку?

А.АЛАВА

нях ныраць. Бульбяны сок п'юць пры гіпертаніі і язьве страўніка. Сок з маладых клубняў карысны пры захворваньні шчытападобнай залозы.

Гастрит - запаленне сьлізістай абалонкі страўніка, з адначасовым парушэннем сакраторнай і маторнай функцыі. Людзям з высокай кіслотнасцю страўнікавага соку, акрамя сока бульбы, раім прымаць 3 разы ў дзень мёд, распущаны ў цёплай кіпячонай вадзе. З паніжанай кіслотнасцю - мёд, распущаны ў халоднай крынічнай вадзе, узятая раніцай (4-5 гадз.). Мёд неабходна прымаць ня больш 150 г. Курс лячэння - да 2-х месяцаў. Абаязкова экстрасенсорнае ўздзеянне на арганізм (да 10 сеансаў).

Пры язьве страўніка і дванаціцперснай кішкі, якім спадарожнічае гастрит з павышанай кіслотнасцю страўнікавага соку, рэкамендуем піць сьвежавыціснуты сок бульбы - па 3/4 шклянкі напач. Пасля прыёму сродка належаць паводзіць сябе пасіўна, сядзець або ляжаць 25-30 хвілін, потым можна прымаць ежу.

***

Абабраную бульбу нельга пакідаць надоўна ў вадзе, бо яна губляе пажыўныя рэчывы.

Ачышчаную бульбу соляць у пачатку варкі, каб паменшыць страты мінеральных рэчываў.

Пры варцы бульбы "у мундзірах" у вадку трэба дадаць некалькі кропель воцату, або 0,5 чайнай лыжкі солі на 1 кг. бульбы - лупіна будзе цэлай.

Бульба "у мундзірах" будзе лепей чысьціцца, калі яе адразу пасля варкі на кароткі час апусьціць у халодную вадку.

Маладую бульбу можна хутка пачысьціць, калі яе на 15-20 хвілін палажыць у халодную вадку.

Гатаваць бульбу трэба на ўмераным агні, каб крухмал разбухаў раўнамерна на ўсю глыбіню клубня.

Іван ДЗЯДОК.

"ПАГОНЯ"

Рэдактар М.МАРКЕВІЧ.

Заснавальнік:

культурна-асьветніцкі фонд

"БАЦЬКАЎШЧЫНА".

Адрас рэдакцыі: 230023, г.Горадня, вул.Дамініканская, 1.

Тэлефоны: 45-29-96, 45-41-83.

E-mail: dimos@pagonia.belpak.grodno.by

Газета выдаецца па пятніцах 4 разы на месяц.

Пры перадруку спасылка абавязкова. Індэкс 63124.

Гарадзенская абласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г.Горадня, вул.Паліграфістаў, 4.

Закл. 4241

Наклад: 8936 наасобнікаў.

Нумар надрукаваны да друку 26.07.95, у 16.00

Тэл. (0172) 654-144, 720-214; факс: (0172) 615-577.